

**Tarımsal Ekonomi ve Politika
Geliştirme Enstitüsü**

**Durum Tahmin
PAMUK
2023**

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

TARIMSAL EKONOMİ ve POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ

TEPGE

Durum ve Tahmin

PAMUK

2023

Hazırlayan

Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü
tijen.ozudogru@tarimorman.gov.tr

TEPGE YAYIN NO: 380
E-ISBN: 978-605-7599-97-1

©TEPGE

Her Hakkı Saklıdır.

Kasım/2023

İletişim:

Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı, 06800,
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Faks: 0312 287 5854

Bu rapor TEPGE'nin izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınmaz. Raporun bilimsel ve hukukî sorumluluğu yazara aittir.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen “ 2017 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması ” na aittir.
(<http://www.tarimormaninsan.com/img/9-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/ikincilik-odulu-irfan-cimen.jpg>)

ÖNSÖZ

Enstitümüz araştırmacıları tarafından hazırlanan “Durum ve Tahmin” raporları; bir yandan temel bilgi ve veri tabanı oluşturulmasını sağlarken, diğer yandan da sektördeki gelişmeleri yakından izleyerek sektör paydaşlarını bu gelişmelerden zamanında ve doğru bir şekilde haberdar ederek bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu raporlarda Dünya ve Türkiye’de; bitkisel ürünlerin bir önceki yıla ait üretim, kullanım, ihracat, ithalat, yıl sonu stokları ve fiyatlarında ortaya çıkan gerçekleşmeler “Durum”; içinde bulunulan yıla ait gerçekleşen fakat tam netleşmeyen gelişmeler “Tahmin”; bir sonraki yıla ait muhtemel gelişmeler ise “Öngörü” adı altında sistematik olarak incelenmektedir.

Türkiye’nin başta Avrupa Birliği ve birçok ülkenin ilk sıralardaki tekstil ve hazır giyim tedarikçisi olması nedeniyle, sektörün hammaddesi olan pamuğun piyasasının izlenmesi ve gelişmelerin değerlendirilmesi gerekliliği önem arz etmektedir.

Raporu hazırlayan Sayın Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU’ya emeklerinden dolayı teşekkür eder, raporun sektör paydaşlarına faydalı olmasını dilerim.

Dr. Uđur İLKDOĐAN

Enstitü Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iv
1. DÜNYADA DURUM (2021/22)	1
1.1. Ekim alanları, verim ve üretim.....	1
1.2. Arz ve kullanım.....	2
1.3. Fiyatlar	3
1.4. Maliyetler	3
2. DÜNYADA TAHMİN (2022/23)	4
2.1. Ekim alanları, verim ve üretim.....	4
2.2. Arz ve kullanım.....	5
2.3. Fiyatlar	6
3. DÜNYADA ÖNGÖRÜ (2023/24).....	7
3.1. Ekim alanları, verim ve üretim.....	7
3.2. Arz ve kullanım.....	7
3.3. Fiyat projeksiyonları.....	7
4. TÜRKİYE’DE DURUM (2021/22)	8
4.1. Ekim alanları, verim ve üretim.....	8
4.2. Pamuk arzı ve kullanımı.....	9
4.3. Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler.....	9
5. TÜRKİYE’DE TAHMİN (2022/23)	10
5.1. Ekim alanları, verim ve üretim.....	10
5.2. Pamuk arzı ve kullanımı.....	10
5.3. Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler.....	10
5.4. Organik pamuk üretimi	11
6. TÜRKİYE’DE ÖNGÖRÜ (2023/24).....	12
6.1. Ekim alanları verim ve üretim.....	12
6.2. Arz, kullanım ve fiyatlar	12
6.3. Tarımsal destekler	12
EK TABLOLAR	13
KAYNAKLAR.....	38

TABLULAR

Tablo 1. Dünya pamuk arz ve kullanımı	1
Tablo 2. Türkiye pamuk arz ve kullanımı	8
Ek Tablo 1. Dünya pamuk ekim alanı, verimi, arz ve kullanımı.....	14
Ek Tablo 2. Dünya pamuk arzı ve kullanımı.....	15
Ek Tablo 3. Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri.....	16
Ek Tablo 4. Aylık Cotlook A Endeks– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) pamuk fiyatları.....	20
Ek Tablo 5. Dünyada pamuk ekim ve üretim maliyetleri.....	22
Ek Tablo 6. İllere göre pamuk ekim alanı, kütlü üretim, kütlü verim, lif üretim, lif verim.....	24
Ek Tablo 7. Türkiye’de bölgelere göre pamuk ekim alanı, lif üretimi ve lif verimi.....	24
Ek Tablo 8. Türkiye’de organik pamuk üretimi yapılan iller ve üretim miktarları.....	26
Ek Tablo 9. Türkiye’de organik pamuk ekim alanı, üretimi ve organik tarım yapan çiftçi sayısı	26
Ek Tablo 10. Aylara göre fasıl bazında Türkiye’nin pamuk ve tekstil ithalatı.....	27
Ek Tablo 11. Aylara göre fasıl bazında Türkiye’nin pamuk ve tekstil ihracatı.....	28
Ek Tablo 12. Tariş, Çukobirlik ve Antbirlik pamuk alım miktar ve tutarları.....	29
Ek Tablo 13. Türkiye’nin yıllara göre pamuk ekim alanı, lif üretimi ve verimi.....	30
Ek Tablo 14. Türkiye’de pamuğa yönelik verilen destekler.....	31
Ek Tablo 15. Türkiye’de üretici fiyat endeksi kütlü pamuk fiyatları.....	32
Ek Tablo 16. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalat miktarı.....	33
Ek Tablo 17. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalat değeri.....	34
Ek Tablo 18. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracat miktarı.....	35
Ek Tablo 19. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracat değeri.....	36
Ek Tablo 20. Birim pamuk maliyeti, pamuğa verilen destekler ve destek/maliyet oranları.....	37
Ek Tablo 21. Pamuk/girdi pariteleri.....	37

1. DÜNYADA DURUM (2021/22)

Uluslararası pamuk fiyatlarının artış göstermeye devam etmesi 2021/22 sezonunda ekim alanlarının %4 artmasına neden olmuştur. Dünya pamuk ekim alanları 32,7 milyon ha, verim 770 kg/ha, üretim ise 25,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Pamuk tüketimi, Covid-19 pandemisinden kaynaklanan düşüşlerin ardından bir önceki sezonda olduğu gibi toparlanmaya devam etmiştir.

1.1. Ekim alanları, verim ve üretim

Uluslararası Pamuk Danışma Kurulu (ICAC)'nin verilerine göre 2021/22 sezonunda dünya pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre yaklaşık %4 artarak 32,7 milyon ha olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1). Hindistan 12,1 milyon ha alanda en fazla pamuk üretimi yapan ülke olurken, ikinci sırada 4,2 milyon ha alan

ile ABD, üçüncü sırada 3,0 milyon ha alan ile Çin gelmektedir.

Dünya ortalama pamuk verimi 770 kg/ha olarak gerçekleşmişken, pamuk verimi en yüksek olan ülkeler 2.011 kg/ha ile Avustralya, 1.892 kg/ha ile Çin, 1.859 kg/ha ile Brezilya'dır (Ek Tablo 3).

Tablo 1. Dünya pamuk arz ve kullanımı (bin ton)

Pazarlama yılı 1 Ağustos /31 Temmuz	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 Durum	2022/23 Tahmin	2023/24 Öngörü
Ekilen Alan (000 ha) ²	33.041	34.471	31.481	32.717	32.212	33.072
Verim (kg/ha) ²	786	762	762	770	764	758
ARZ ²						
Üretim	25.983	26.260	23.990	25.180	24.620	25.070
İthalat	9.222	8.780	10.650	9.600	8.050	8.940
Başlangıç (1 Ağustos) Stokları	19.434	19.340	22.110	20.190	19.410	21.120
Toplam Arz ⁴	54.639	54.380	56.750	54.970	52.080	55.130
KULLANIM ²						
Kullanım (Tüketim)	26.012	23.050	25.700	25.830	23.450	23.210
İhracat	9.284	9.210	10.830	9.730	8.070	8.940
Toplam Kullanım ⁴	35.296	32.260	36.530	35.560	31.520	32.150
Bitiş (31 Temmuz) Stokları	19.340	22.110	20.190	19.410	21.120	22.980
Stok/Kullanım Oranı ^{2,3} (%)	74	96	79	75	90	99
Cotlook A Endeks (cents/lb) ¹	84,35	71,33	84,96	-	-	-

Kaynak: ICAC, ¹Cotton This Month, September 1, 2023 & ²Country Online 01 June 2023.

³Stok/Kullanım Oranı=Bitiş Stokları/Tüketim, ⁴TEPGE hesaplamaları

Not: Linter, telef, nakliye sırasında ağırlıkta meydana gelen değişiklikler, rapor dönemlerindeki farklılıklar, dünya ithalatları ile ihracatları arasındaki farklılıklar nedeniyle arz ve kullanım arasında küçük farklılıklar oluşmaktadır.

Dünya pamuk üretimi 2021/22'de bir önceki sezona göre %5 artışla 25,2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Pamuk üretiminde lider olan Çin, 5,7 milyon ton ile dünyadaki üretimin %23'ünü karşılamış, ikinci sırada 5,2 milyon ton ile Hindistan, 3,8 milyon ton ile ABD yer almıştır. Dünya pamuk üretiminde meydana gelen artışın büyük bölümü, bir önceki sezona göre pamuk üretimini yükselten ABD (%20), Pakistan (%32) ve Brezilya (%8)'dan

kaynaklanmıştır. Çin (%3) ve Hindistan (%13)'da ise pamuk üretimi azalmıştır (Ek Tablo 2). Benin, Kamerun, Burkina Faso ve Fildişi Sahili ülkelerinde pamuk üretiminin azalmasına karşın Mali'de çiftçi eline geçen pamuk fiyatlarının artması çiftçileri pamuk ekimine teşvik etmiş ve üretimin daha önce görülmemiş seviyelerde artmasına neden olmuştur. Mali'de üretimin 63 bin tondan 311 bin tona yükselmesi sonucu Batı Afrika'da

üretim %18 artarak 1,3 milyon ton olmuştur. Pamuk üretimi Türkiye’de %27 artışla 833 bin ton, Özbekistan’da %16 azalışla 590 bin ton olmuştur (Ek Tablo 3 ve ICAC, 2022).

1.2. Arz ve kullanım

Covid-19 pandemisinin etkisi ile tüketimde 2019/20 sezonunda görülen büyük düşüşten sonra pamuk ürünlerine olan talep artışı 2021/22 sezonunda dünya tüketimini 25,8 milyon ton seviyesine taşımıştır (Tablo 1). Pamuk kullanımında dünyanın lider ülkesi olan Çin'deki tüketim, 2021/22 sezonunda bir önceki sezona göre neredeyse değişmeyerek 8,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Hindistan’da tüketim 5,3 milyon ton, Pakistan’da 2,5 milyon ton, Türkiye’de 1,9 milyon ton, Bangladeş’te 1,7 milyon ton, Vietnam’da 1,5 milyon ton, Amerika Birleşik Devletleri’nde ise 560 bin ton olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 2).

2021/22 sezonu pamuk başlangıç stoku 20,2 milyon ton’dur (Tablo 1).

Dünya pamuk ticaretini etkileyen gelişmelere bakıldığında; 2021 yılı sonunda pamuk ticaretini de içeren ABD-Çin Birinci Aşama Ticaret Anlaşmasının sona erdiği görülmektedir. ABD'nin en büyük ihracatçı, Çin'in ise en büyük ithalatçı olduğu göz önüne alındığında, bu ülkelerin ticaret politikalarında yapılacak herhangi bir değişiklik dünya pamuk ticaretini önemli ölçüde etkileyecektir. Rusya ile Ukrayna arasında 2022 yılı Şubat ayında başlayan savaşın pamuk üretimi ve ticareti üzerinde dolaylı etkileri olmuş, artan enerji fiyatları pamuk üretiminde gübre maliyetinin, artan petrol fiyatları ise tekstil üretiminde pamuğa alternatif veya tamamlayıcı olan polyester fiyatının artmasına neden olmuştur.

Dünyada 2021/22 sezonunda 9,6 milyon ton civarında pamuk ithalatı yapılmıştır. Pamuk ithalatında 1,9 milyon ton ithalatla dünya lideri olan Çin’i, Bangladeş (1,7 milyon ton), Vietnam (1,4 milyon ton) ve Türkiye (1,2

milyon ton) takip etmiştir (Ek Tablo 2). Çin’in pamuk ithalatı, Covid-19 pandemisi nedeniyle alınan ciddi karantina önlemleri, ABD-Çin ticaret anlaşmasının sona ermesi ve ABD hükümetinin Çin’e uyguladığı yaptırımlar da dâhil olmak üzere birçok sorunla karşı karşıya kaldığından dolayı bir önceki sezona göre %35 gerilemiştir.

Dünyada 2021/22 sezonunda 9,7 milyon ton pamuk ihracatı yapılmış, ihracat bir önceki sezona göre %10 azalmıştır. Pamuk ihracatında en büyük payı %33 ile ABD almıştır. İhracatta uzun dönem dünya lideri olan ABD’nin ihracatı bir önceki sezona göre %12 azalarak 3,2 milyon ton, ikinci sıradaki Brezilya’nın ihracatı %28 azalarak 1,7 milyon ton, Hindistan’ın ihracatı %36 azalarak 870 bin ton olmuştur. Batı Afrika pamuk ihracatı son on yılda büyüme göstererek ortalama 1 milyon tona ulaşmış ve 2021/22 sezonunda 1,3 milyon tonla en yüksek seviyeye çıkmıştır. Fildişi Sahili, yaklaşık 306 bin ton ihracatla bu bölgenin en büyük ihracatçısı olurken, onu Benin, Mali, Burkina Faso, Kamerun ve Çad takip etmiştir. Avustralya’nın pamuk ihracatı üretimde yaşanan artışa paralel olarak %126 artarak 790 bin tona yükselmiş, ülke bu artış sayesinde AB'nin yerini alarak dünyanın en büyük beş pamuk ihracatçısı arasında yerini almıştır (Ek Tablo 2).

Pamuk arzı; üretim, ithalat ve başlangıç stoklarının toplamından oluşur. Dünyada pamuk arzı 2021/22’de bir önceki sezona göre %3 azalarak 55,0 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Pamuk kullanımı; tüketim ve ihracatın toplamından oluşur. 2021/22 sezonunda toplam kullanım 35,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Arz ile toplam kullanım farkından oluşan dönem sonu stokları, yaklaşık %4 azalarak 19,4 milyon ton, stok/kullanım oranı %75 olmuştur (Tablo 1). Dünyadaki pamuk stokunun %44’ünü barındıran Çin’de dönem sonu stokları %8 azalışla 8,6 milyon tona gerilemiştir (Tablo 1 ve Ek Tablo 2).

1.3. Fiyatlar

Uluslararası pamuk fiyatları 2020/21 sezonunda hızlı bir şekilde artarak yükselmiş, 2021/22 sezonunda da bu yükselişini sürdürmüştür. Dünya ekonomilerinde görülen toparlanma ve tekstil talebindeki artışla beraber fiyatlar son on bir yılın en yüksek seviyesine ulaşmış ve Mayıs 2022'ye kadar yükselişini sürdürmüştür. Haziran 2022'den itibaren dünyada pamuğa olan talebin yavaşlaması sonucunda pamuk fiyatları önemli ölçüde düşmeye başlamıştır. Cotlook A Endeksi 2021/22'de bir önceki sezona göre %56 artarak libre başına 132,1 sent, kilogram başına 2,91 \$ olarak gerçekleşmiştir (İTB, 2023).

1.4. Maliyetler

Dünya pamuk ekim maliyeti 2021 yılında hektar başına ortalama 1.146 dolardır. Pamuk üretiminde önemli ülkeler içerisinde, pamuk ekim maliyeti en yüksek olan ülkeler hektar başına 2.953 \$ ile Avustralya, 2.327 \$ ile Brezilya, 2.315 \$ ile Meksika, 2.195 \$ ile Yunanistan'dır.

Dünya ortalamasına bakıldığında 1 kg kütlü pamuğun üretim maliyeti 0,50 \$, lif pamuk maliyeti 1,40 \$'dır. Pamuk üretiminde önemli üretici ülkelerin 1 kg kütlü pamuk maliyeti; Hindistan'da 0,66 \$, Çin'de 0,45 \$, ABD'de 0,45 \$, Brezilya'da 0,48 \$, Özbekistan'da 0,66 \$, Pakistan'da 0,33 \$ ve Türkiye'de 0,44 \$'dır. Ülkelerin 1 kg lif pamuk maliyeti ise; Hindistan'da 2,16 \$, Çin'de 1,32 \$, ABD'de 1,43 \$, Brezilya'da 1,30 \$, Özbekistan'da 2,07 \$, Pakistan'da 1,06 \$ ve Türkiye'de 1,13 \$'dır (Ek Tablo 5).

2. DÜNYADA TAHMİN (2022/23)

Dünyada pamuk ekim alanları 32,2 milyon ha, pamuk üretimi 24,6 milyon ton, verimi ise 764 kg/ha olarak tahmin edilmektedir. Pamuk tüketimi, üretimin 1,2 milyon ton gerisinde kalmıştır.

2.1. Ekim alanları, verim ve üretim

Pamuk üretimi açısından 2022/23 sezonunda ön plana çıkan başlıca gelişmeler; küresel ölçekte birçok ülkede daha önce görülmemiş sıra dışı hava olayları, uluslararası pamuk fiyatlarında yaşanan fiyat değişkenlikleri ve küresel makroekonomik koşullardır. Bu gelişmeler sonucu ekim alanları ve verimde yaşanan azalma üretime de yansımıştır.

Uluslararası Pamuk Danışma Kurulu (ICAC)'nin tahmini verilerine göre dünya pamuk ekim alanları, 2022/23 sezonunda 500 bin ha (%1,5) azalarak 32,2 milyon ha'dır. Küresel pamuk alanlarının %70'inden fazlasını oluşturan Hindistan, Çin, ABD, Pakistan ve Brezilya aynı zamanda ilk beş sıradaki pamuk üreticisidir. Hindistan, bir önceki sezona göre %8 azalma görülmesine rağmen 13,0 milyon hektar alan ile dünyanın en fazla pamuk ekim alanına sahip ülke olma konumunu korumuştur. Pamuk üretimine yön veren diğer dört ülkeden Çin'de, ekim alanları bir önceki sezona göre aynı kalarak 3,0 milyon ha, ABD'de %29 azalma ile 3,0 milyon ha, Pakistan'da %2 azalma ile 2,1 milyon ha ve Brezilya'da %20 artış ile 1,7 milyon ha olmuştur (Ek Tablo 3).

Dünyada pamuk üreten ülkelerin verim ortalaması 2022/23 sezonunda 764 kg/ha olarak tahmin edilmektedir. Tahminlere göre Çin, bu sezon da 1.993 kg/ha ile en yüksek pamuk verimi olan ülkedir. Avustralya 1.877 kg/ha ile ikinci, Brezilya 1.830 kg/ha ile üçüncü, Türkiye 1.829 kg/ha ile dördüncü sıradadır. Pamuk ekim alanı bakımından dünyada ilk sırada olan Hindistan'daki pamuk verimi (423 kg/ha) pamuk üretiminde lider ülkelere göre çok düşük seviyede olup dünya ortalama pamuk veriminin yaklaşık yarısıdır (Ek Tablo 3).

Dünyada 2022/23 sezonunda ekim alanları ve verimdeki azalmaya paralel olarak pamuk üretiminin de %2 düşüşle 24,6 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Pamuk üretimine yön veren önemli ülkelerin bu sezondaki tahmini üretim miktarları; Çin'de bir önceki sezona göre %4 artışla 6,0 milyon ton, Hindistan'da %5 artışla 5,5 milyon ton, ABD'de %17 azalışla 3,2 milyon ton, Brezilya'da %18 artışla 3,0 milyon ton, Pakistan'da %34 azalışla 840 bin tondur (Ek Tablo 2 ve 3).

2022/23 sezonunda dünyanın dört bir yanında birçok ülke, tarihte daha önce görülmemiş ölçekte hava olaylarıyla karşı karşıya kalmıştır. Pamuk üretiminde söz sahibi ülkelere ABD ve Pakistan'da yaşanan bu hava olaylarından dolayı pamuk üretimi gerilemiştir. ABD'nin Teksas eyaletindeki kuraklık nedeniyle mahsul büyük hasar görmüş, ABD'nin ikinci pamuk üreten eyaleti Georgia başta olmak üzere birçok eyalette şiddetli yağışlar ve kasırga, pamuk verim ve elyaf kalitesinin düşmesine neden olmuştur. Pakistan'da ise Ağustos 2022'de yaşanan sel felaketi sonunda hükümet tarafından olağanüstü hal ilan edilmiş, ülkenin üçte birinin sular altında olduğu ve aşırı muson yağmurlarının 33 milyon kişiyi etkilediği açıklanmıştır. Pek çok tarım alanının sular altında kalması nedeniyle tarımsal ürünler zarar görmüş, pamuk en çok etkilenen ürünler arasında yer almıştır. Pakistan'ın 2022/23 sezonunda pamuk üretiminin son 40 yılın en düşük seviyesi olduğu tahmin edilmektedir.

Avustralya'da 2020/21 sezonunda 297 bin ha olan pamuk ekim alanlarının, 2022/23 sezonunda %125 arttığı, yüksek verim kabiliyeti ile birlikte 667 bin hektar alanda 1,3 milyon ton pamuk üretildiği tahmin edilmektedir. Dünya pamuk üretiminde altıncı

sırada yer alan Türkiye'nin pamuk üretimi ise önceki sezona göre yaklaşık %6 artarak 887 bin ton olmuştur (Ek Tablo 3).

Avrupa Birliği (AB) pamuk üretiminin yaklaşık %4 azalışla 344 bin tona gerilediği tahmin edilmektedir. AB ülkeleri arasında Yunanistan ve İspanya en fazla pamuk üretimi yapan ülkelerdir. İspanya'nın pamuk üretimi 90'lı yılların sonunda ve 2000'li yılların başında 100 bin ton seviyesinin üzerinde iken 2022/23 sezonunda 39 bin ton olarak tahmin edilmektedir. İspanya'nın pamuk üretiminin büyük bir kısmı, önceleri iç tüketim için kullanılırken, son on yılda ihraç edilmekte ve çok az miktarda pamuk tüketilmektedir. Yunanistan'daki pamuk alanlarının 272 bin ha, üretiminin ise 305 bin ton olduğu tahmin edilmektedir (Ek Tablo 3).

2.2. Arz ve kullanım

Dünyada küresel ekonomik belirsizlik ve enflasyon artışının pamukla ilgili ürünlere olan küresel talebi yavaşlattığı ve pamuk tüketiminin 2022/23 sezonunda, bir önceki sezona göre %9 azalma ile 23,5 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir. ICAC raporlarında, çeşitli tüketici güveni araştırmalarında insanların ekonomilerinin geleceği konusunda tedirgin oldukları ve yüksek fiyatların baskısını hâlâ hissettikleri vurgulanmıştır. Bu düşük tüketici güveninin pamuklu ürünlere yönelik talebin düşmesinin ve pamuk tüketiminin azalmasındaki temel nedenlerden olduğu belirtilmiştir.

Küresel pamuk tüketiminin %32'sini oluşturan Çin'in bu sezon tüketimdeki azalışa öncülük ettiği ve bir önceki sezona göre tüketimin 810 bin ton azalarak 7,5 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Pamuk tüketiminde ikinci sırada yer alan Hindistan'da pamuk tüketimi %5 azalarak 5,0 milyon tona gerilemiştir. Hindistan'ı sırasıyla %22 azalışla Pakistan (1,9 milyon ton), %8 azalışla Bangladeş (1,6 milyon ton), %2 artışla Türkiye (1,9 milyon ton) izlemiştir (Ek Tablo 3).

Tahminlere göre 2022/23 sezonunda, dünyada tüketilen pamuğun yaklaşık %82'sini Çin, Hindistan, Pakistan, Türkiye, Bangladeş ve Vietnam kullanmıştır. Tekstil ve hazır giyim sanayisi gelişmiş olan bu ülkeler aynı zamanda güçlü birer pamuk ithalatçısıdır. Bangladeş, Endonezya ve Vietnam neredeyse hiç pamuk üretmemesine rağmen tekstil ve hazır giyim sektörlerinin gelişmiş olması nedeniyle ithalat ve tüketimde önemli ülkelerdir (Ek Tablo 3).

2022/23'de dünya pamuk tüketimindeki gerilemenin ticaret seviyelerinde de gerilemeye sebep olduğu, ihracat ve ithalatın bir önceki sezona göre yaklaşık %17 azalarak 8,1 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir. Dünyanın en büyük pamuk ihracatçısı olan ve küresel ihracatın %35'ini oluşturan Amerika Birleşik Devletleri, bir önceki sezona göre %12 azalışla 2,8 milyon ton pamuk ihraç etmiştir. Brezilya'nın 1,45 milyon ton ile ikinci büyük ihracatçı ülke olduğu, dünya ihracatının %18'ini oluşturduğu tahmin edilmekte olup bunu 1,2 milyon ton ile Avustralya izlemiştir. Avustralya'nın ihracatı bu sezon %51 artmıştır.

Pamuk ihracatı, Batı Afrika'da birçok ülkedeki GSYH'nin büyük bir yüzdesini oluşturmaktadır. Küresel pamuk ihracatındaki azalmaya paralel olarak Batı Afrika'da ihracatın 2022/23'de bir önceki sezona göre %32 gerileyerek 888 bin ton olduğu tahmin edilmektedir. Bölgede en fazla ihracat yapan ülkeler; Benin (250 bin ton), Burkina Faso (180 bin ton), Mali (160 bin ton) ve Kamerun (125 bin ton)'dur.

Dünya pamuk üretiminde ikinci sırada yer alan Hindistan, güçlü çırçır ve tekstil sektörlerine sahip komşu Asya ve Güney Asya ülkelerinden gelen taleple 2022/23 sezonuna kadar net bir pamuk ihracatçısı iken bu sezon ihracatı %74 azalışla 230 bin tona gerilemiştir (Ek Tablo 3).

AB ürettiği pamuğun çoğunu ihraç etmekte olup 2022/23 sezonunda 383 bin ton ihracat yaptığı tahmin edilmektedir. AB ülkelerinden

Yunanistan 282 bin ton ihracat ile dünyanın 4. büyük pamuk ihracatçısıdır (Ek Tablo 3).

Dünya pamuk ithalatının 2022/23 sezonunda %16 azalarak 8,1 milyon tona gerilediği tahmin edilmiştir. Küresel tekstil tüketiminin zayıflaması, Vietnam, Bangladeş ve Türkiye'deki lif pamuk ithalatının önemli ölçüde azalmasına neden olmuştur. 2022/23 sezonunda Bangladeş, çok uzun yıllardan beri dünyanın bir numaralı ithalatçı ülkesi olan Çin'den 200 bin ton daha fazla, toplamda 1,4 milyon ton ithalat yaparak birinci sıraya yerleşmiştir. Çin'in ithalatının ise geçen sezona göre %25 azalarak yaklaşık 1,38 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Pamuk üretimi olmayan Vietnam, küresel ithalatın %17'sine tekabül eden 1,35 milyon ton pamuk ithalatı yapmış ve dünyanın üçüncü büyük ithalatçısı olarak yerini korumuştur. Vietnam'da pamuk kullanımı son 10 yılda güçlü bir büyüme göstermiştir. Vietnam için tekstil endüstrisinin başlıca büyüme faktörleri arasında 2001 yılında ABD tarafından en çok tercih edilen ülke (MFN) statüsünün verilmesi ve Vietnam'ın 2007 yılında Dünya Ticaret Örgütü'ne kabul edilmesi yer almaktadır. 2000 yılından bu yana, eğirme kapasitesini üç katına çıkaran Vietnam'ın son sezonlarda ithalatını artırmasına neden olan bir diğer faktör özellikle Çin'den pamuk ipliğine olan güçlü taleptir (ICAC, 2021).

Tekstil ve hazır giyim sektörünün gelişmiş olmasına bağlı olarak Türkiye'nin yurtiçi ihtiyacına göre pamuk üretimi yetersiz

kalmaktadır. Net pamuk ithalatçısı olan Türkiye'de ithalat bir önceki sezona göre %23 oranında azalarak 950 bin tona gerilemiştir. Tahminlere göre 2022/23 sezonunda Türkiye dünyanın en fazla pamuk ithalatı yapan 4. ülkesidir (Ek Tablo 3).

2022/23 sezonunda pamuk üretiminin tüketimi yaklaşık 1,2 milyon ton aşması sonucu, dönem sonu stoklarının %9 (1,8 milyon ton) artarak 21,1 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir. Çin'deki dönem sonu pamuk stokları 8,4 milyon ton ile dünya stoklarının %40'ını oluşturmuştur. Çin'den sonra en fazla pamuk stoku olan ülkeler 3,1 milyon ton ile Brezilya, 2,6 milyon ton ile Hindistan, 1,2 milyon ton ile Türkiye'dir. ABD'de bir önceki sezon 340 bin ton olan dönem sonu stokları 2022/23'de 810 bin tona yükselmiştir (Ek Tablo 2).

Dünyada pamuk arzının 2022/23'de bir önceki sezona göre yaklaşık %5 azalarak 52,1 milyon ton, toplam kullanımın ise bir önceki sezona göre %11 azalarak 31,5 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir (Tablo 1).

2.3. Fiyatlar

Uluslararası pamuk fiyatları 2022/23 sezonunda önemli dalgalanmalar yaşamıştır. Uluslararası pamuk fiyatları 2022/23'de önemli ölçüde gerilemiş, Cotlook A endeksinin 2022/23 sezonu ortalama fiyatı önceki sezona göre %30 azalışla 2,24 \$/kg olmuştur (Ek Tablo 4).

3. DÜNYADA ÖNGÖRÜ (2023/24)

2023/24 sezonunda dünya pamuk üretiminin 25 milyon ton civarında olacağı beklenmektedir. Küresel ekonomik büyüme, ticaret engelleri, enflasyon vs. nedeniyle zayıflarken pamuk talebinin de geçen sezonda olduğu gibi daralmaya devam edeceği öngörülmektedir.

3.1. Ekim alanları, verim ve üretim

ICAC, 2023/24 sezonunda dünyada pamuk ekim alanlarının 33,1 milyon ha, veriminin 758 kg/ha, üretiminin 25,1 milyon ton olacağını öngörmektedir. Pamuk üretiminde lider ülkelerden Pakistan'da üretimin bir önceki sezonda yaşanan sel felaketinin ardından yaklaşık iki kat artarak 1,6 milyon ton'a yükseleceği, pamuk üretiminde lider diğer ülkelerden ise Çin'de 5,6 milyon ton'a (-%6), Hindistan'da 5,4 milyon ton'a (-%1), Amerika'da 3,0 milyon ton'a (-%3), Brezilya'da 2,8 milyon ton'a (-%7) düşeceği beklenmektedir (Tablo 1, Ek Tablo 3).

3.2. Arz ve kullanım

Küresel pamuk tüketiminde 2023/24 sezonunda bir önceki sezona göre sadece %1 artış öngörülürken, son iki sezondan bu yana devam eden talep daralmasına neden olarak ticaret engelleri, enflasyon ve ekonomik durgunluk gösterilmektedir. Pamuk tüketiminde Doğu Asya ekonomilerinin dünya liderliğini sürdüreceği ve pamuk tüketiminde ilk sırayı alan Çin'in bir önceki sezona göre yaklaşık %7 azalışla 7,0 milyon ton, ikinci sıradaki Hindistan'ın ise aynı kalarak 5,0 milyon ton pamuk tüketeceği öngörülmektedir. Tüketimde söz sahibi olan ülkelerden Pakistan, Bangladeş, Vietnam ve ABD'de pamuk tüketiminin artacağı, Türkiye ve Brezilya'da azalacağı beklenmektedir (Ek Tablo 3).

Dünyada 2023/24 sezonunda %10 oranında bir büyüme ile 8,9 milyon ton pamuk ticareti yapılacağı öngörülmektedir. Pamuk ihracatçısı ülkelerden Brezilya'nın ihracatını %41 artırarak 1,1 milyon ton, Batı Afrika ülkelerinin ise toplamda %66 artış ile 1,46 milyon ton

ihracat yapması beklenmektedir (Tablo 1, Ek Tablo 3).

Dönem sonu stoklarının 2023/24 yılına ait öngörüsü; dünyada yaklaşık %9 artışla 23,0 milyon ton, Çin'de ise 9,2 milyon ton'dur (Tablo 1, Ek Tablo 3).

Dünyada pamuk arzının 2023/24'de bir önceki sezona göre yaklaşık aynı seviyede kalarak 55,1 milyon ton, toplam kullanımın ise bir önceki sezona göre kısmen gerileyerek 32,2 milyon ton olacağı öngörülmektedir. (Tablo 1).

3.3. Fiyat projeksiyonları

Dünya pamuk üretiminde artma ve tüketiminde azalma beklentisi nedeniyle pamuk fiyatlarının yeni sezonda da düşük seyretmesi öngörülmektedir. ICAC 2023/24 sezonu için Cotlook A endeksinin mevcut fiyat tahmininin pound başına 69,7 sent ile 105,0 sent arasında, ortalama 85,15 sent olacağını öngörmüştür (ICAC, 2023).

4. TÜRKİYE'DE DURUM (2021/22)

Türkiye 2021/22 sezonunda; dünyada pamuk ekim alanında on birinci, birim alandan elde edilen lif pamuk veriminde beşinci, pamuk üretim miktarında yedinci; pamuk tüketiminde dördüncü, pamuk ithalatında da dördüncü ülkedir.

4.1. Ekim Alanları, verim ve üretim

Türkiye'de 2021/22 pamuk üretim sezonunda ekim alanları bir önceki sezona göre %20 artmış ve 432 bin ha olarak gerçekleşmiştir. Ekim alanları Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 262 bin ha, Çukurova Bölgesi'nde 68 bin ha, Ege Bölgesi'nde 98 bin ha, Antalya'da ise 4 bin ha'dır. Türkiye'de 23 ilde pamuk üretimi yapılmakta, ekim alanlarının %87'si Şanlıurfa, Diyarbakır, Aydın, Hatay, Adana ve İzmir illerinde bulunmaktadır (Ek Tablo 6 ve 7).

Türkiye kütlü verimi ortalaması 520 kg/da, lif verimi ise 193 kg/da'dır (Ek Tablo 6).

Kütlü pamuk üretimi, 2020/21 sezonunda yaklaşık 1,77 milyon ton iken 2021/22'de ekim alanları ve verimdeki artışa paralel olarak %27 yükselmiş ve 2,25 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Lif pamuk üretimi ise 833 bin ton olmuştur (Ek Tablo 6).

Tablo 2. Türkiye pamuk arz ve kullanımı (bin ton)

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22 Durum	2022/23 Tahmin	2023/24 Öngörü
Ekilen Alan (000 ha)	519	478	359	432	573	468 ⁷
Verim (kg/ha)	1.880	1.700	1.830	1.930	1.780	1.710 ⁷
ARZ						
Üretim	977	814	656	833	1.018	798 ⁶
İthalat ⁴	785	1.017	1.160	1.203	912	1.026 ²
Başlangıç (1 Ağustos) Stokları ²	984	911	1.171	1.216	1.271	1.215
Toplam Arz ¹	2.746	2.742	2.987	3.252	3.201	3.039
KULLANIM						
Yurt İçi Kullanım (Tüketim) ¹	1.680	1.473	1.644	1.858	1.906	1.635
İhracat ⁴	155	98	127	123	80	189 ²
Toplam Kullanım ¹	1.835	1.571	1.771	1.981	1.986	1.824
Bitiş (31 Temmuz) Stokları ²	911	1.171	1.216	1.271	1.215	1.215
Stok/Kullanım Oranı(%) ^{1,5}	54	79	74	68	64	74
41 Renk Ege Pamuğu-1 (TL/kg) ³	10,01	9,88	14,93	38,49	41,50	

Kaynak: TÜİK, 2023

¹TEPGE Hesaplamaları

²ICAC, World Cotton Statistics, September 2023

³İzmir Ticaret Borsası

⁴İthalat ve ihracat miktarları hesaplanırken TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

⁵Stok/Kullanım Oranı=Bitiş Stokları/Tüketim

⁶TÜİK verilerine göre 2023 yılı kütlü pamuk üretimi 2,1 milyon ton'dur. Lif pamuk üretim miktarı randıman %38 alınarak yazar tarafından hesaplanmıştır.

⁷İzmir Ticaret Borsasının 2023/24 sezonu Ege Bölgesi pamuk rekoltesi tahmini verileri temel alınarak yazar tarafından tahmin edilmiştir.

Türkiye'de Ege, Çukurova ve Antalya üretim bölgelerinde pamuk tarımının geçmişi oldukça eski olmasına rağmen, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sulama olanaklarının gelişmesi ile bu bölgede üretim alanları artmış ve pamuk

üretimi ön plana çıkmıştır. Türkiye'nin toplam pamuk üretiminin 2021/22 sezonunda yaklaşık %59'u Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde gerçekleşmiştir. Bu bölgeyi; Ege (%24) ve Çukurova (%16) bölgeleri izlemiştir (Ek Tablo 7).

4.2. Pamuk arzı ve kullanımı

Pamuk arzı; üretim, ithalat ve başlangıç stoklarının toplamından oluşmaktadır. Türkiye lif pamuk arzı bir önceki sezona göre yaklaşık %9 artarak 2021/22 sezonunda yaklaşık 3,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 2).

2021/22 sezonunda 1,2 milyon ton pamuk ithalatı yapılmış, ithalat miktarı bir önceki sezona göre hemen hemen aynı kalmıştır (Tablo 2). Türkiye pamuk ithalatında 2021 yılında ABD'nin payı yaklaşık %24, Brezilya'nın payı %21, Yunanistan'ın payı %18, Azerbaycan'ın payı %9'dur (Ek Tablo 16). Türkiye'nin lif pamuk ithalatının toplam değeri 2021 yılında 2,4 milyar \$'dır (Ek Tablo 17).

Başlangıç stokları yani bir önceki yıldan devreden stok 2021/22'de bir önceki sezona göre %4 artarak 1,2 milyon ton olmuştur.

2021/22 sezonunda, yaklaşık 1,9 milyon ton pamuk yurt içinde kullanılmış, 123 bin ton ihracat yapılmış, dolayısıyla toplam kullanım 2,0 milyon tona yaklaşmıştır. Sezon 1,3 milyon ton stokla kapanmıştır. Bir önceki sezon %74 olan stok/kullanım oranı %68'e gerilemiştir (Tablo 2).

Türkiye'de pamuk üretiminin tüketimi karşılama oranı %45'dir. Türkiye'de tekstil ve hazır giyim sektörünün yüksek miktarlardaki pamuk ihtiyacı göz önüne alındığında, lif pamuk ihracatının düşük düzeyde kalması kaçınılmazdır. Lif pamuk ihracatı 2021/22'de bir önceki sezonla neredeyse aynı kalarak 123 bin ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 2). Pamuk ihracatı, 2021 yılında en fazla Pakistan (%31), Çin (%12), Bangladeş (%7), İtalya (%7), Almanya (%7)'ya gerçekleştirilmiştir. Türkiye'nin lif pamuk ihracatının toplam değeri 2021 yılında 333 milyon \$'dır (Ek Tablo 18 ve 19).

4.3. Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler

TÜİK verilerine göre; 2021/22 sezonunda ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı bir önceki sezona göre %182 artarak 10,3 TL/kg, lif pamuk fiyatı ise 41 Renk Ege Pamuğu için bir önceki sezona göre yaklaşık 2,6 kat artarak ortalama 38,49 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 15 ve 4). Kütlü pamuk alım fiyatları Tarih'te 14,96 TL/kg, Çukobirlik'te 11,10 TL/kg, Antbirlik'te ise 11,08 TL/kg'dır. Bu üç birliğin pamuk alım miktarı Türkiye kütlü pamuk üretiminin %3,4'üdür (Ek Tablo 12).

Ulusal Pamuk Konseyi tarafından 2021 yılı için 1 kg kütlü pamuk maliyeti 6,23 TL olarak hesaplanmıştır (Ek Tablo 20).

Türkiye'de kütlü pamuğa yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2021 yılında altı farklı destek verilmiştir. Bunlar; 1,10 TL/kg fark ödemesi desteği, 68 TL/da mazot desteği, 8 TL/da gübre desteği, 40 TL toprak analizi desteği, 40-20 TL/da organik tarım desteği (ürün sertifikası bireysel ve grup olanlara ayrı olarak), 20 TL/da katı organik-organomineral gübre desteğidir (Ek Tablo 14). Tarımsal destekler ürün maliyetlerinin bir kısmını karşılayarak üreticiye ek gelir sağlamaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından pamuğa verilen fark ödemesi, toprak analizi, gübre ve mazot desteği göz önüne alınarak yapılan hesaplamalarda, destekler 2021 yılında 1 kg pamuk maliyetinin %20'sini karşılamıştır (Ek Tablo 20).

Pamukta girdi/ürün fiyatı paritesi incelendiğinde, 2021 yılında 1 kg kütlü pamuk ile 1,50 kg gübre, 0,64 lt mazot, 0,19 kg tohum alınabilmektedir. Pamuk fiyatına tarımsal destekler dahil edilerek yapılan parite hesaplarında ise 1 kg kütlü pamuk ile 1,90 kg gübre, 0,81 lt mazot, 0,24 kg tohum alınabilmektedir (Ek Tablo 21).

5. TÜRKİYE'DE TAHMİN (2022/23)

Türkiye'de 2022/23 sezonunda 573 bin ha alanda 1,0 milyon ton lif pamuğa karşılık gelen 2,75 milyon ton kütlü pamuk üretilmiştir. Yurtiçi pamuk kullanımı 1,9 milyon ton olup 912 bin ton ithalat yapılmıştır.

5.1. Ekim alanları, verim ve üretim

Türkiye'de 2021/2022 sezonunda pamuk fiyatlarının son 11 yılın zirvesinde olması üreticilerin pamuk ekimine yönelmesini sağlamış, 2022/23 sezonunda pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre %33 artarak 573 bin ha'a yükselmiştir. Kütlü pamuk verimi 480 kg/da, lif verimi ise 178 kg/da'dır (Ek Tablo 6).

Türkiye'de 2022/23 sezonunda 1,0 milyon ton lif pamuğa denk gelen 2,75 milyon ton kütlü pamuk üretilmiştir. Pamuk üretimi bir önceki sezona göre %22 artmıştır.

Lif pamuk üretim miktarı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde %27 artışla 620 bin ton, Ege Bölgesi'nde %13 artışla 227 bin ton, Çukurova Bölgesi'nde ise %22 artışla 162 bin ton'dur (Ek Tablo 7).

Türkiye'deki pamuk ekili alanların %63'ünü oluşturan Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ekim alanları %37 artarak 359 bin ha'a ulaşmıştır. Bölgede ortalama pamuk lif verimi %10 azalarak 176 kg/da, üretimi ise %27 artarak 620 bin ton olmuştur. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde en fazla pamuk ekim alanına sahip olan iller Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Adıyaman ve Gaziantep'tir (Ek Tablo 6 ve 7).

Ege Bölgesi'nde ekim alanları %23 artmış 121 bin ha alanda pamuk üretilmiştir. Ortalama pamuk verimi 181 kg/da, üretimi ise 227 bin ton'dur. Bölgede pamuk üretimi yapan en önemli iller sırasıyla Aydın, İzmir, Manisa ve Denizli'dir (Ek Tablo 6).

Çukurova Bölgesi'nde pamuk ekim alanları %29 artışla 88 bin ha, ortalama verim ise 177 kg/da'dır. Bölgede, Hatay ve Adana illeri çoğunluğu oluşturmakla birlikte Mersin, Kahramanmaraş, Osmaniye illerinde toplam 162 bin ton pamuk üretilmiştir (Ek Tablo 6).

Antalya'da bu sezonda yaklaşık 5 bin ha alanda 8 bin ton pamuk üretilmiş olup ortalama verim 169 kg/da'dır (Ek Tablo 6 ve 7).

5.2. Pamuk arzı ve kullanımı

Türkiye lif pamuk ithalatının 2022/23 sezonunda bir önceki sezona göre %24 azalarak yaklaşık 912 bin ton olduğu tahmin edilmektedir. Pamuk ithalatı 2022 yılında, ABD (%35), Brezilya (%20), Yunanistan (%11) ve Avustralya (%8)'dan gerçekleştirilmiştir. Yapılan toplam pamuk ithalatının değeri 3,2 milyar \$'dır (Ek Tablo 16 ve 17).

2022/23 sezonuna 1,2 milyon ton başlangıç stoku ile girilmiş, ithalat ve üretim ile birlikte Türkiye'deki lif pamuk arzının 3,0 milyon ton olduğu hesaplanmıştır (Tablo 2).

Lif pamuk ihracatının 2022/23 sezonunda bir önceki sezona göre %35 azalarak 80 bin ton olduğu tahmin edilmektedir. 2022 yılında yaklaşık 395 milyon \$ değerinde lif pamuk ihraç edilmiştir. İhracatın yaklaşık %32'si Pakistan'a, %12'si Bangladeş'e, %8'i İran'a ve %18'i Almanya, Çin ve İtalya'ya gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 18 ve 19).

Sezonda yurtiçinde kullanılan 1,9 milyon ton pamuk ve 80 bin ton pamuk ihracatı ile birlikte toplam kullanım 1,7 milyon ton olarak tahmin edilmiştir. Devreden (bitiş) stok, arz ile kullanım farkından oluşur. Bu sezon tahmin edilen devreden stok miktarı 1,2 milyon ton'dur. Türkiye'de 2022/23'de stok/kullanım oranı %64'dür (Tablo 2).

5.3. Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler

TÜİK verilerine göre 2022/23 sezonunda Türkiye'de, ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı bir önceki sezona göre %50 artışla 15,4 TL/kg'dır (Ek Tablo 15). Birliklerin kütlü

pamuk alım fiyatları; Tarih'te 16,50 TL/kg, Çukobirlik'te 16,0 TL/kg, Antbirlik'te ise 17,29 TL/kg'dır. Bu üç birliğin pamuk alım miktarı Türkiye kütlü pamuk üretiminin %3,9'dur (Ek Tablo 12).

İzmir Ticaret Borsası verilerine göre, 2022 yılı Ağustos ayında 41 Renk Ege Pamuğunda 51,10 TL/kg ile açılan sezon, 2023 yılı Temmuz ayında 43,87 TL/kg ile kapanmıştır. 2022/23 sezonunda lif pamuk ortalama fiyatı ise bir önceki sezona göre %8 artışla 41,50 TL/kg olmuştur (Ek Tablo 4).

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2022 yılı pamuk üretimine yönelik olarak, sertifikalı tohum ile pamuk üreten üreticilere verilen fark ödemesi desteği 1,60 TL/kg, mazot desteği 250 TL/da, gübre desteği 21 TL/da, toprak analizi desteği analiz başına 50 TL/da, organik tarım ve iyi tarım desteği (ürün sertifikası bireysel ve grup olanlara ayrı olarak) 40-20 TL/da, katı organik-organomineral gübre desteği 20 TL/da verilmiştir (Ek Tablo 14).

Ulusal Pamuk Konseyi tarafından hesaplanan 1 kg kütlü pamuk maliyeti 2022 yılı için 13,25 TL'dir. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından pamuğa verilen fark ödemesi, toprak analizi,

gübre ve mazot destekleri göz önüne alınarak yapılan hesaplamalarda destekler 2022 yılında maliyetin %16,35'ini karşılamaktadır (Ek Tablo 20).

Pamukta girdi/ürün fiyatı paritesi incelendiğinde, 2022 yılında 1 kg kütlü pamuk ile 1,96 kg gübre, 0,64 lt mazot, 0,31 kg tohum alınabilirken, verilen destekler pamuk fiyatına eklendiğinde 1 kg pamuk ile alınabilecek girdi miktarları 2,26 kg gübre, 0,74 lt mazot, 0,36 kg tohumdur (Ek Tablo 21).

5.4. Organik pamuk üretimi

Diğer organik ürünlere göre yeni bir ürün olmasına karşın organik pamuk üretiminde Türkiye dünyada önemli ülkelerden birisi konumuna gelmiştir. Organik pamuk üretimi, özellikle yurt dışından sürdürülebilir ürünlere gelen talep doğrultusunda, her geçen yıl artmıştır. 1998 yılında 59 pamuk çiftçisinin, 806 ha alanda, yaklaşık 2.500 ton üretimi ile başlayan organik pamuk (kütlü) üretimi, 2022 yılında 197 sertifikalı pamuk üreticisi tarafından, yaklaşık 3.213 ha alanda; 14 bin ton düzeylerine ulaşmıştır. Türkiye'de organik pamuk üretimi, Şanlıurfa, Aydın, Mardin, Manisa, Denizli illerinde üretilmektedir (Ek Tablo 8-9).

6. TÜRKİYE'DE ÖNGÖRÜ (2023/24)

TÜİK tahminlerine göre kütlü pamuk üretimi 2023/24 sezonunda 2,1 milyon ton'dur. ICAC öngörülerine göre ise bu sezonda 1,0 milyon ton ithalat, 189 bin ton ihracat yapılacaktır.

6.1. Ekim alanları verim ve üretim

Türkiye'de başta mazot, gübre olmak üzere tohum, ilaç ve işçilik gibi çoğu girdi kalemlerinin fiyatlarının artması, pamuk fiyatlarının düşmesi gibi nedenlerle pamuk üreten çiftçilerin alternatif ürün üretimine yönelmesinden dolayı 2023/24 sezonunda pamuk ekim alanlarının azaldığı, iklimsel değişim ve bazı zararlıların etkisine bağlı olarak dekara verimin düştüğü tahmin edilmektedir. TÜİK, 2023/24 sezonu kütlü pamuk üretim tahminini 2,1 milyon ton olarak açıklamıştır. Bu veriye dayanarak TEPGE tarafından yapılan hesaplamalara göre ise ekim alanlarının 468 bin ha, verimin 1.710 kg/ha, lif pamuk üretiminin ise 798 bin ton olacağı tahmin edilmektedir (Tablo 2).

6.2. Arz, kullanım ve fiyatlar

ICAC'ın 2023/24 öngörülerine göre, Türkiye pamuk ithalatı 1,0 milyon ton, başlangıç stokları 1,2 milyon ton'dur. İhracatın 189 bin ton, dönem sonu stoklarının 1,2 milyon ton, civarında olacağı beklenmektedir (Ek Tablo 3).

Tüketim açısından bakıldığında; dünyada olduğu gibi Türkiye'de de satın alma gücünü etkileyen olumsuz makroekonomik koşulların devam etmesi ve Türkiye'nin hazır giyim ihracatında bir numaralı pazarı olan Avrupa'da tüketicilerin satın alma tercihlerinin savaştan etkilenmesi nedeniyle tüketimin potansiyelinin altında kalacağı öngörülmektedir. Türkiye'de 2023/24 sezonunda yurt içi pamuk kullanımının (tüketim) yaklaşık %14 azalışla 1,6 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir (Tablo 2).

Türkiye, 2023 yılının ilk yedi ayında yaptığı toplam 498 bin ton pamuk ithalatını; ABD (%42), Yunanistan (%16), Brezilya (%14) ve Azerbaycan (%7)'dan gerçekleştirmiştir. Toplam pamuk ithalatının değeri 1,1 milyar \$'dır (Ek Tablo 16 ve 17).

Türkiye 2023 yılının ilk yedi ayında yaklaşık 110 bin ton ve 252 milyon \$ değerinde lif pamuk ihraç etmiştir. İhracatın yaklaşık %15'i Bangladeş'e, %15'i Pakistan'a, %15'i Çin'e, %8'i İran'a gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 18 ve 19).

TÜİK verilerine göre, 2023 yılı 9 aylık (Ocak-Eylül) ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı bir önceki yılın aynı aylarına göre yaklaşık %10 artarak 15,49 TL/kg, İzmir Ticaret Borsası 41 Renk Ege Pamuğu ortalama lif pamuk fiyatı 2022 yılının ilk 9 ayında 47,33 TL/kg iken, 2023 yılının aynı aylarında %12 gerileyerek 41,56 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 4 ve 15). İzmir Ticaret Borsası verilerine göre 2023/24 sezonunun ilk iki (Ağustos-Eylül) ayında 41 Renk Ege Pamuğu ortalama fiyatı 44,06 TL/kg'dır (Ek Tablo 15).

6.3. Tarımsal destekler

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2023 yılı pamuk üretimi için sertifikalı tohum ile pamuk üreten üreticilere verilen fark ödemesi desteği 1,60 TL/kg, mazot desteği 345 TL/da, gübre desteği 21 TL/da, toprak analizi desteği analiz başına 50 TL/da, organik tarım ve iyi tarım desteği (ürün sertifikası bireysel ve grup olanlara ayrı olarak) 36-72 TL/da, katı organik-organomineral gübre desteği 30 TL/da olarak açıklanmıştır (Ek Tablo 14).

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Dünya pamuk ekim alanı, verimi, arz ve kullanımı

Pazarlama Yılı 1 Ağustos/ 31 Temmuz	Ekim Alanı	Verim	Üretim	Başlangıç Stokları	İthalat	Tüketim	İhracat	Bitiş Stokları	Stok/Kullanım Oranı**
1980/1981	33.662	411	13.831	5.328	4.555	14.215	4.414	5.151	0,36
1981/1982	33.948	442	14.991	5.151	4.405	14.147	4.373	5.883	0,42
1982/1983	32.568	445	14.479	5.884	4.350	14.452	4.261	5.957	0,41
1983/1984	32.143	451	14.494	5.957	4.617	14.653	4.309	6.148	0,42
1984/1985	35.224	546	19.247	6.148	4.602	15.107	4.520	10.266	0,68
1985/1986	32.792	532	17.461	10.266	4.763	16.587	4.479	11.386	0,69
1986/1987	29.503	518	15.269	11.387	5.516	18.197	5.755	8.278	0,45
1987/1988	31.236	564	17.609	8.278	5.094	18.116	5.121	7.729	0,43
1988/1989	33.511	546	18.301	7.729	5.654	18.470	5.726	7.364	0,40
1989/1990	31.617	549	17.364	7.364	5.431	18.675	5.293	6.189	0,33
1990/1991	33.010	574	18.951	6.189	5.220	18.575	5.069	6.761	0,36
1991/1992	34.680	596	20.678	6.761	6.497	18.636	6.091	9.361	0,50
1992/1993	32.203	557	17.943	9.362	5.692	18.633	5.522	8.820	0,47
1993/1994	30.444	554	16.863	8.820	5.768	18.495	5.910	7.166	0,39
1994/1995	32.240	584	18.842	7.166	6.462	18.280	6.312	7.770	0,43
1995/1996	36.114	565	20.415	7.770	5.785	18.457	5.967	9.437	0,51
1996/1997	34.215	576	19.700	9.437	6.131	19.030	6.065	10.241	0,54
1997/1998	33.896	595	20.181	10.241	5.729	18.937	5.962	11.207	0,59
1998/1999	33.344	564	18.810	11.208	5.373	18.557	5.486	11.706	0,63
1999/2000	32.252	595	19.193	11.713	5.983	19.667	6.108	11.187	0,57
2000/2001	31.945	611	19.527	11.187	5.764	20.213	5.797	10.622	0,53
2001/2002	33.552	646	21.667	10.622	6.182	20.612	6.365	11.264	0,55
2002/2003	30.058	651	19.580	11.264	6.473	21.259	6.594	9.553	0,45
2003/2004	32.367	653	21.129	9.553	7.237	21.499	7.249	9.084	0,42
2004/2005	35.459	761	26.989	9.084	7.318	23.612	7.775	11.920	0,50
2005/2006	34.468	745	25.678	11.920	9.603	25.013	9.730	12.649	0,51
2006/2007	34.615	775	26.832	12.649	8.220	26.586	8.139	12.940	0,49
2007/2008	32.759	799	26.182	12.940	8.540	26.676	8.448	12.517	0,47
2008/2009	29.988	786	23.570	12.516	6.640	23.747	6.625	12.336	0,52
2009/2010	29.767	749	22.309	12.336	7.929	25.305	7.825	9.308	0,37
2010/2011	33.529	772	25.869	9.308	7.804	24.805	7.634	10.503	0,42
2011/2012	35.703	781	27.880	10.503	9.850	22.389	10.123	15.759	0,70
2012/2013	33.755	803	27.101	15.759	10.213	23.440	10.048	19.510	0,83
2013/2014	32.721	802	26.259	19.510	8.858	24.092	9.035	21.436	0,89
2014/2015	33.902	775	26.268	21.436	7.800	24.579	7.785	23.092	0,94
2015/2016	30.755	704	21.647	23.092	7.829	24.413	7.592	20.526	0,84
2016/2017	29.889	782	23.378	20.526	8.092	24.898	8.290	18.879	0,76
2017/2018	33.283	811	27.000	18.879	9.041	26.346	9.138	19.434	0,74
2018/2019	33.041	786	25.983	19.434	9.222	26.012	9.284	19.339	0,74
2019/2020	34.471	762	26.258	19.339	8.781	23.050	9.209	22.107	0,96
2020/2021	31.482	762	23.989	22.112	10.633	25.688	10.829	20.191	0,79
2021/2022	32.718	770	25.176	20.191	9.601	25.813	9.734	19.425	0,75
2022/2023 tahmin	32.416	756	24.553	19.424	8.984	23.789	8.984	20.142	0,85
2023/2024 öngörü ¹	33.072	758	25.065	21.117	8.942	23.213	8.942	22.980	0,99
2024/2025 öngörü ²	32.818	769	25.237	24.245	9.787	24.392	9.797	24.474	1,00
2025/2026 öngörü ²	33.086	783	25.919	24.635	10.267	24.588	10.726	25.442	1,03
2026/2027 öngörü ²	33.325	797	26.576	25.442	11.111	26.643	11.121	25.417	0,95

Kaynak: ICAC, Country Online 02 June, 2023. ¹ Cotton This Month, 01 September, 2023, ²World Cotton Statistics, November 2022.

** Stok/Kullanım Oranı= Bitiş Stokları/ Tüketim

Ek Tablo 2. Dünya pamuk arzı ve kullanımı

	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23 Tahmin	2023/24 Öngörü
	000 ton					
BAŞLANGIÇ STOKLARI						
Dünya Toplamı	19.430	19.340	22.110	20.190	19.410	21.120
Çin	9.030	8.880	9.020	9.370	8.600	8.440
ABD	820	830	1.230	260	340	810
ÜRETİM						
Dünya Toplamı	25.980	26.260	23.990	25.180	24.620	25.070
Çin	6.040	5.800	5.910	5.730	5.980	5.600
Hindistan	5.660	6.200	6.020	5.220	5.500	5.450
ABD	4.000	4.340	3.180	3.810	3.150	3.050
Brezilya	2.780	3.000	2.360	2.550	3.020	2.800
Pakistan	1.670	1.460	960	1.270	840	1.630
Özbekistan	640	530	700	590	590	590
Diğerleri	5.200	4.930	4.860	6.000	5.550	5.950
TÜKETİM						
Dünya Toplamı	26.010	23.050	25.700	25.830	23.450	23.210
Çin	8.250	7.230	8.400	8.310	7.500	7.000
Hindistan	5.400	4.450	5.700	5.300	5.010	5.000
Pakistan	2.360	2.340	2.150	2.450	1.900	1.940
Avrupa & Türkiye	1.820	1.600	1.790	2.010	1.820	1.820
Bangladeş	1.580	1.500	1.640	1.730	1.600	1.700
Vietnam	1.510	1.450	1.520	1.460	1.300	1.400
Brezilya	730	570	690	700	700	660
ABD	630	470	520	560	450	470
Diğerleri	3.730	3.440	3.290	3.310	3.180	3.230
İHRACAT						
Dünya Toplamı	9.280	9.210	10.830	9.730	8.070	8.940
ABD	3.370	3.470	3.630	3.180	2.790	2.720
Brezilya	1.310	1.950	2.420	1.740	1.450	2.050
Avustralya	790	300	350	790	1.190	900
Orta Afrika	1.160	1.070	1.190	1.310	880	1.460
Hindistan	760	700	1.360	870	230	200
Özbekistan	160	100	100	30	10	20
İTHALAT						
Dünya Toplamı	9.220	8.780	10.650	9.600	8.050	8.940
Bangladeş	1.540	1.500	1.690	1.700	1.400	1.600
Çin	2.100	1.600	2.840	1.850	1.380	2.150
Vietnam	1.510	1.410	1.550	1.360	1.350	1.400
Türkiye	790	1.020	1.190	1.240	950	1.030
Endonezya	660	550	550	580	340	420
Ticaret Dengesi ^{1/}	-60	-430	-180	-130	-10	0
Stok Ayarlaması ^{2/}	0	-10	-30	0	550	10
DÖNEM SONU STOKLARI						
Dünya Toplamı	19.340	22.110	20.190	19.410	21.120	22.980
Çin	8.880	9.020	9.370	8.600	8.440	9.160
ABD	830	1.230	260	340	810	670
DÖNEM SONU STOK / KULLANIM (%)						
Dünya Toplamı (Çin Hariç) ^{3/}	58,86	82,70	62,56	61,69	79,50	85,22
Çin ^{4/}	107,69	124,82	111,51	103,46	112,48	0,00
COTLOOK A ENDEKSİ ^{5/}						
	84,35	71,33	84,96			

Kaynak: ICAC, Cotton This Month, 01 September, 2023

Pazarlama Yılı (Sezon): 1 Ağustos-31 Temmuz

^{1/} Linter ,telef, nakliye sırasında ağırlıkta meydana gelen değişiklikler, rapor dönemlerindeki farklılıklar, dünya ithalatları ile ihracatları arasındaki farklılıklar nedeniyle ölçüm hataları dahil edilmiştir.^{2/} Hesaplanan ve gerçek stoklar arasındaki fark^{3/} Dünya dönem sonu stokları eksi Çin dönem sonu stokları, Dünya tüketimi eksi Çin tüketimine bölünmüş 100 ile çarpılmıştır.^{4/} Çin dönem sonu stokları, Çin tüketimine bölünmüş 100 ile çarpılmıştır.^{5/} Sezon ortalama fiyatı (1 Ağustos-31 Temmuz arası), pound başına US cent

Ek Tablo 3. Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	Ekilen Alan		Verim		Üretim		Başlangıç Stokları		İthalat		Tüketim		İhracat		Bitiş Stokları		Stok/Kullanım*	
	000 HA		KG/HA						000 TON						ORAN			
	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23
Kanada	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,25	0,67	0,61	0,15	0,17	0,15	0,02	0,02	0,67	0,65	3,58	3,82
Küba	4,05	4,05	272,4	273,8	1,10	1,11	0,64	0,64	2,20	2,19	3,30	3,30	0,00	0,00	0,64	0,64	0,19	0,19
Dominik C.	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,46	0,46	0,97	0,97	0,97	0,97	0,00	0,00	0,46	0,46	0,47	0,47
Meksika	145,42	146,15	1.591,9	1.599,9	231,49	233,82	166,05	220,88	269,81	182,53	302,94	318,09	143,53	116,81	220,88	202,33	0,49	0,47
ABD	4.156,12	2.957,00	917,8	1.065,3	3.814,53	3.150,03	260,70	338,10	1,63	0,43	555,20	446,33	3.183,56	2.786,87	338,10	805,58	0,09	0,25
KUZEY AMERİKA	4.312,06	3.113,66	938,9	1.087,6	4.048,44	3.386,28	429,00	561,84	275,32	186,38	863,68	769,94	3.327,23	2.903,83	561,84	1010,95	0,13	0,28
El Salvador	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	15,24	30,96	43,44	37,78	27,48	27,61	0,24	0,24	30,96	40,89	1,12	1,47
Guatemala	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	5,82	22,22	43,90	37,44	27,51	27,64	0,00	0,00	22,22	32,02	0,81	1,16
Honduras	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,28	0,35	18,77	23,71	18,70	20,75	0,00	0,00	0,35	3,31	0,00	0,00
Nikaragua	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,07	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,06	0,06	4,00	4,00
ORTA AMERİKA	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	21,41	53,61	106,14	98,93	73,68	76,01	0,26	0,25	53,61	76,27	0,72	1,00
Arjantin	478,12	400,00	693,3	697,5	331,48	250,00	723,56	788,46	0,00	0,00	116,58	140,00	150,00	55,16	788,46	843,30	2,96	4,32
Bolivya	4,31	4,31	647,1	653,6	2,79	2,82	1,23	0,65	0,09	0,09	3,45	3,45	0,00	0,00	0,65	0,10	0,19	0,03
Brezilya	1.372,89	1.650,00	1.858,7	1.830,3	2.551,73	3.020,00	2.075,22	2.194,82	5,49	5,49	700,00	696,72	1.737,62	1.450,28	2.194,82	3.073,32	0,90	1,43
Şili	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,28	0,32	0,34	0,34	0,30	0,44	0,00	0,00	0,32	0,22	1,07	0,51
Kolombiya	18,45	18,45	855,1	863,7	15,78	15,94	13,44	20,32	18,11	9,32	27,00	27,00	0,00	0,00	20,32	18,57	0,75	0,69
Ekvator	1,23	1,23	443,9	448,4	0,55	0,55	2,32	9,87	16,14	9,98	9,13	9,13	0,00	0,00	9,87	11,27	1,08	1,23
Paraguay	9,90	9,90	424,1	428,3	4,20	6,00	0,26	0,11	1,50	0,00	0,91	0,91	4,94	4,94	0,11	0,26	0,02	0,05
Peru	23,40	23,40	826,9	835,2	19,35	19,54	25,57	47,45	63,00	40,58	60,25	59,65	0,23	0,23	47,45	47,69	0,78	0,80
Uruguay	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	1,38	0,38
Venezuela	14,18	14,18	395,7	399,7	5,61	5,67	3,12	1,92	3,27	3,27	10,09	9,99	0,00	0,00	1,92	0,87	0,19	0,09
GÜNEY AMERİKA	1.922,49	2.121,48	1.524,8	1.565,2	2.931,48	3.320,52	2.845,01	3.063,93	107,93	69,06	927,72	947,29	1.892,79	1.510,60	3.063,93	3.995,62	1,09	1,63
Cezayir	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,06	0,06	0,85	0,85	0,85	0,85	0,00	0,00	0,06	0,06	0,07	0,079
Mısır	84,00	140,00	833,3	642,9	70,00	90,00	19,63	5,15	75,98	78,68	102,76	98,00	57,70	62,12	5,15	13,71	0,03	0,09
Morokko	1,00	1,00	220,0	220,0	0,22	0,22	3,28	3,10	7,60	5,89	8,00	7,00	0,00	0,00	3,10	2,21	0,39	0,32
Sudan	180,00	180,00	729,6	736,9	131,32	132,63	56,74	51,03	0,00	0,00	18,03	18,03	119,00	110,00	51,03	55,63	0,37	0,43
Tunus	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	2,76	3,11	2,35	2,35	2,00	2,00	0,00	0,00	3,11	3,46	1,55	1,73
KUZEY AFRİKA	265,00	321,00	760,5	694,3	201,54	222,85	82,46	62,43	86,77	87,77	131,64	125,88	176,70	172,12	62,43	75,06	0,20	0,25
Benin	638,95	572,94	479,5	461,9	306,40	264,64	151,00	165,40	0,00	0,00	2,00	2,00	290,00	250,00	165,40	178,05	0,57	0,71
Burkina Faso	595,87	617,61	348,5	300,2	207,66	185,40	137,98	140,20	0,00	0,00	5,44	5,44	200,00	180,00	140,20	140,16	0,68	0,76
Kamerun	231,07	231,83	569,5	606,1	131,61	140,52	64,85	63,06	0,00	0,00	1,90	1,90	131,50	125,00	63,06	76,68	0,47	0,60
Orta Afrika C.	32,70	33,19	254,6	255,8	8,33	8,49	3,86	4,19	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	5,00	4,19	7,68	0,52	1,54
Çad	292,54	221,63	183,1	206,6	53,57	45,79	35,23	27,78	0,00	0,00	1,02	1,02	60,00	45,00	27,78	27,55	0,46	0,60
Fildişi Sahili C.	475,35	410,68	454,1	258,8	215,85	106,28	108,93	15,48	0,02	0,02	3,06	3,06	306,25	100,00	15,48	18,72	0,05	0,18
Gine	12,63	12,63	288,4	316,8	3,64	4,00	1,63	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00	3,92	2,00	1,35	3,35	0,34	1,68
Madagaskar	19,59	19,79	255,2	303,2	5,00	6,00	1,63	2,33	0,00	0,00	4,30	4,30	0,00	2,18	2,33	1,85	0,00	0,00

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	Ekilen alan		Verim		Üretim		Başlangıç Stokları		İthalat		Tüketim		İhracat		Bitiş Stokları		Stok/kullanım*	
	000 HA		KG/HA								000 TON				ORAN			
	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23
Mali	720,09	596,09	431,7	294,4	310,85	175,50	12,52	38,33	0,00	0,00	2,00	2,00	283,04	160,00	38,33	51,83	0,13	0,32
Nijer	4,77	4,82	472,8	475,5	2,25	2,29	0,24	0,24	0,00	0,00	0,96	0,96	1,30	0,00	0,24	1,57	0,11	1,64
Senegal	18,57	17,39	469,0	339,3	8,71	5,90	0,07	0,30	0,02	0,02	0,00	0,00	8,50	4,00	0,30	2,23	0,04	0,56
Togo	193,00	66,00	109,8	316,8	21,19	20,91	12,27	11,69	0,00	0,00	0,00	0,00	21,77	15,00	11,69	17,60	0,54	1,17
BATI AFRİKA	3.235,14	2.804,60	394,1	344,3	1.275,05	965,72	530,22	470,36	0,04	0,04	20,68	20,68	1.314,27	888,18	470,36	527,26	0,35	0,58
Angola	2,84	2,84	310,6	310,9	0,88	0,88	0,29	0,56	0,00	0,00	0,61	0,61	0,00	0,27	0,56	0,56	0,92	0,64
Etiyopya	83,16	83,99	745,0	745,7	61,95	62,63	30,49	37,70	0,80	0,80	55,54	56,10	0,00	7,33	37,70	37,70	0,68	0,59
Gana	15,28	15,28	377,3	377,7	5,76	5,77	12,05	12,06	1,30	1,30	1,30	1,30	5,76	5,77	12,06	12,06	1,71	1,70
Kenya	10,64	11,70	52,5	85,4	0,56	1,00	1,75	0,94	8,71	8,90	9,85	9,90	0,23	0,00	0,94	0,94	0,09	0,09
Malawi	86,34	86,34	250,2	250,4	21,60	21,62	11,61	16,06	0,00	0,00	3,00	3,00	14,15	18,62	16,06	16,06	0,94	0,74
Mozambik	137,66	137,66	166,3	166,5	22,90	22,92	11,45	18,45	0,00	0,00	1,30	1,30	14,60	21,62	18,45	18,45	1,16	0,81
Nijerya	271,92	271,92	343,3	343,7	76,00	93,44	40,16	42,26	0,87	0,87	53,00	53,00	21,77	41,31	42,26	42,26	0,57	0,45
Güney Afrika	14,00	17,66	936,7	810,1	13,12	14,31	25,56	6,98	11,03	11,03	17,18	17,18	25,55	8,16	6,98	6,98	0,16	0,28
Tanzanya	641,00	641,00	220,2	220,5	141,00	141,32	63,42	61,22	0,00	0,00	45,00	45,00	98,20	96,32	61,22	61,22	0,43	0,43
Uganda	104,03	104,03	427,9	428,3	44,51	44,56	31,99	39,55	0,00	0,00	4,30	4,30	32,66	40,26	39,55	39,55	1,07	0,89
Kongo	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	2,18	2,01	7,00	7,00	7,17	7,17	0,00	0,00	2,01	1,85	0,28	0,26
Zambiya	139,87	139,87	191,6	191,8	26,80	26,83	45,50	56,81	0,05	0,05	1,79	1,79	13,75	25,09	56,81	56,81	3,65	2,11
Zimbabve	246,81	246,81	231,9	232,2	57,24	57,30	34,02	34,06	0,00	0,00	2,81	2,81	54,40	54,49	34,06	34,06	0,60	0,59
GÜNEY AFRİKA	1.774,93	1.780,49	269,0	279,1	476,71	496,96	315,66	333,81	52,21	52,40	227,37	227,97	283,40	321,56	333,81	333,65	0,65	0,61
Kazakistan	125,80	125,80	637,6	638,2	80,20	80,28	6,07	16,66	0,49	0,49	13,22	13,22	56,88	56,85	16,66	27,37	0,24	0,39
Kırgızistan	18,00	18,00	859,7	860,6	20,00	16,00	5,19	4,64	0,00	0,00	0,96	2,00	19,59	16,00	4,64	2,64	0,23	0,15
Tacikistan	202,36	202,36	540,4	541,0	109,36	109,47	45,02	22,69	0,00	0,00	25,00	25,00	106,69	76,00	22,69	31,17	0,17	0,31
Türkmenistan	573,00	573,00	522,0	522,5	298,00	220,00	122,60	124,36	0,00	0,00	144,24	144,24	152,00	26,00	124,36	174,12	0,42	1,02
Özbekistan	1.040,00	1.000,00	677,0	590,0	590,00	590,00	212,33	111,42	14,76	4,46	680,00	600,00	25,66	5,13	111,42	100,75	0,16	0,17
ORTA ASYA	1.959,16	1.919,16	560,2	529,3	1.097,56	1.015,76	391,21	279,78	15,26	4,95	863,42	784,46	360,82	179,98	279,78	336,05	1,21	2,04
Ermenistan	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,08	0,08	0,22	0,22	0,22	0,22	0,00	0,00	0,08	0,08	0,00	0,00
Avusturya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	1,44	2,21	3,55	0,12	2,76	2,00	0,03	0,03	2,21	0,30	0,79	0,15
Azerbaycan	100,00	100,00	680,6	681,3	113,22	68,13	50,60	30,62	0,00	0,00	29,78	30,08	103,42	38,05	30,62	30,62	0,23	0,45
Belarus	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	3,11	2,93	4,32	0,98	4,30	2,00	0,20	0,20	2,93	1,71	0,65	0,78
Belçika	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	1,52	1,55	5,22	5,39	4,33	4,20	0,85	0,84	1,55	1,90	0,30	0,38
Bulgaristan	0,79	0,79	325,3	325,7	0,26	0,26	2,75	3,00	2,20	1,87	2,21	2,21	0,01	0,01	3,00	2,91	1,35	1,31
Çek Cumhuriyeti	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,48	0,61	1,16	1,16	1,02	1,02	0,00	0,00	0,61	0,74	0,60	0,73
Danimarka	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,02	0,05	0,05	0,04	0,04	0,02	0,02	0,02	0,01	0,00	0,00
Estonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finlandiya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	Ekilen alan		Verim		Üretim		Başlangıç stokları		İthalat		Tüketim		İhracat		Bitiş Stokları		Stok/kullanım*	
	000 HA		KG/HA						000 TON						ORAN			
	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23
Fransa	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	1,98	1,43	8,55	8,78	7,89	7,89	1,20	2,26	1,43	0,07	0,16	0,01
Almanya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	2,90	3,13	16,90	20,00	14,67	15,00	2,00	4,96	3,13	3,16	0,19	0,16
Yunanistan	271,93	271,93	1.121,2	1.121,2	304,88	304,88	127,53	115,56	10,08	7,33	16,08	16,08	310,85	282,38	115,56	129,32	0,35	0,43
Macaristan	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,03	0,33	0,50	0,00	0,00	0,38	0,38	0,03	0,15	0,00	0,00
İrlanda	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,06	0,07	0,10	0,15	0,15	0,00	0,00	0,06	0,02	0,43	0,11
İtalya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	7,52	14,46	34,64	26,91	25,59	24,31	2,10	1,69	14,46	15,37	0,52	0,59
Letonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	1,76	3,52	2,22	12,07	0,20	1,09	0,26	0,26	3,52	14,24	7,57	10,52
Litvanya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,10	0,00	0,00
Moldova	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,74	1,63	10,89	10,89	10,00	10,00	0,00	0,00	1,63	2,52	0,16	0,25
Hollanda	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,80	1,73	2,00	4,60	1,00	1,00	0,07	0,07	1,73	5,26	1,62	4,91
Norveç	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Polonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,20	3,15	6,82	7,37	3,77	3,77	0,12	0,12	3,15	6,64	0,81	1,71
Portekiz	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	8,79	11,39	34,99	31,51	30,50	30,50	1,89	3,60	11,39	8,80	0,35	0,26
Romanya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,08	0,46	0,18	0,18	0,18	0,10	0,03	0,03	0,46	0,51	3,49	3,82
Rusya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	17,01	16,60	19,59	8,42	19,43	19,43	0,56	0,56	16,60	5,02	0,83	0,25
Slovakya Cumhuriyeti	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,38	0,50	0,11	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,61	0,00	0,00
İspanya	58,71	52,00	882,8	883,7	51,83	39,19	17,54	6,25	3,92	6,96	2,78	3,27	24,00	24,00	6,25	21,32	0,09	0,69
İsveç	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,13	0,07
İsviçre	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,03	0,37	2,60	0,46	0,46	0,09	0,09	0,03	2,08	0,05	3,78
Ukrayna	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,93	0,96	0,43	0,43	0,40	0,40	0,00	0,00	0,96	0,99	2,41	2,48
İngiltere	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,12	0,12	0,12	0,12	0,06	0,06	0,06	0,06	0,12	0,12	1,01	1,01
Yugoslavya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	5,20	4,38	7,00	7,00	6,81	6,81	1,00	1,00	4,38	3,57	0,56	0,46
AVRUPA	431,43	424,72	1.089,8	971,1	470,19	412,46	253,50	226,46	175,71	165,47	184,35	181,89	4449,15	360,62	226,46	258,06	0,36	0,48
AB-27	331,43	324,72	1.077,1	1.060,4	356,97	344,33	175,70	168,68	162,13	139,00	117,65	117,19	381,25	383,82	168,68	210,36	0,34	0,48
Çin	3.028,00	3.000,00	1.892,3	1.993,3	5.730,00	5.980,00	9.367,21	8.602,37	1.847,15	1.376,47	8.315,00	7.500,00	26,99	22,79	8.602,37	8.436,05	1,03	1,12
Hong Kong	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,50	0,33	0,69	23,59	0,39	0,39	0,47	0,47	0,33	23,05	0,38	26,62
Avustralya	635,00	667,00	2.011,0	1.877,1	1.277,00	1.252,00	258,03	742,44	0,00	0,00	1,59	1,59	791,00	1.192,65	742,44	800,20	0,94	0,67
Endonezya	4,09	3,68	621,1	621,1	2,54	2,29	95,45	109,98	577,84	344,22	564,54	400,00	1,31	3,79	109,98	52,69	0,19	0,13
Japonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	7,63	13,81	45,00	37,25	38,61	38,22	0,21	0,21	13,81	12,63	0,36	0,33
Güney Kore	19,00	19,00	0,0	630,0	11,97	11,97	8,25	29,81	19,59	19,59	10,00	31,57	0,00	0,00	29,81	29,80	2,98	0,94
Kuzey Kore	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	77,48	65,33	128,05	95,93	138,33	139,02	1,87	19,07	65,33	3,16	0,47	0,02
Malezya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	64,07	121,74	129,66	149,35	70,00	144,18	2,00	5,17	121,74	121,74	1,69	0,82
Filipinler	0,01	0,01	576,1	576,7	0,01	0,01	5,06	9,11	11,06	7,08	7,00	7,14	0,02	0,02	9,11	9,04	1,30	1,26
Singapur	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,34	0,00	0,06	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	0,36	0,00	8,27	0,00

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	Ekilen alan		Verim		Üretim		Başlangıç Stokları		İthalat		Tüketim		İhracat		Bitiş Stokları		Stok/kullanım*	
	000 HA		KG/HA								000 TON						ORAN	
	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23
Tayvan	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	34,63	34,25	54,70	50,89	55,00	52,25	0,08	0,08	34,25	32,81	0,62	0,63
Tayland	1,00	1,00	1.507,5	1.509,0	1,51	1,51	44,37	57,37	167,21	159,49	155,55	158,66	0,16	0,16	57,37	59,56	0,37	0,37
Vietnam	1,00	1,00	723,6	724,3	1,51	1,51	195,18	96,95	1.359,01	1.350,00	1.458,75	1.300,00	796,62	0,00	96,95	148,46	0,07	0,11
DOĞU ASYA	660,10	691,69	1.961,1	1.835,0	1.294,53	1.269,28	790,48	1.280,79	2.492,20	2.213,79	2.499,37	2.272,64	1.593,31	1.221,15	1.281,15	1.270,08	0,31	0,36
Afganistan	36,40	36,40	388,6	389,0	14,15	14,16	2,86	2,93	0,00	0,00	4,22	4,22	9,85	9,85	2,93	3,02	0,21	0,21
Bangladeş	45,90	45,90	776,0	776,8	35,62	35,65	552,10	557,72	1.700,00	1.400,00	1.730,00	1.600,00	0,00	0,00	557,72	393,37	0,32	0,25
Hindistan	12.055,00	13.000,00	433,0	423,1	5.219,85	5.500,00	2.592,66	1.962,13	326,10	341,42	5.304,00	5.006,50	872,48	227,17	1.962,13	2.569,88	0,32	0,49
Myanmar	241,48	241,48	634,5	634,5	153,21	153,21	78,17	78,17	27,30	0,16	164,52	150,00	16,00	19,40	78,17	62,14	0,43	0,37
Pakistan	2.110,00	2.065,00	599,8	404,61	1.265,62	835,52	640,33	500,10	1.050,71	970,94	2.447,59	1.900,00	8,97	8,97	500,10	397,59	0,20	0,21
Sri Lanka	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,38	1,17	0,40	0,80	0,45	0,00	0,00	0,38	0,33	0,48	0,74
GÜNEY ASYA	14.491,70	15.391,70	461,7	425,0	6.690,60	6.540,71	3.866,74	3.102,04	3.105,54	2.713,15	9.653,52	8.663,57	907,31	265,39	3.102,04	3.426,94	0,29	0,38
İran	98,00	98,00	820,4	821,2	80,40	80,48	73,01	84,24	80,84	104,27	150,00	150,00	0,02	0,02	84,24	118,97	0,56	0,79
Irak	8,64	8,64	363,7	364,1	3,14	3,14	1,91	1,93	4,92	4,92	8,05	8,05	0,00	0,00	1,93	1,95	0,24	0,24
İsrail	4,43	4,43	1.701,5	1.703,2	7,54	7,55	1,57	1,57	0,00	0,00	0,00	0,00	7,54	5,18	1,57	3,94	0,21	0,76
Suriye	25,00	26,25	977,8	982,7	28,30	25,80	0,67	2,20	0,00	0,00	5,00	5,03	21,77	21,77	2,20	1,20	0,08	0,04
Türkiye	480,00	484,80	1.827,0	1.828,8	832,78	886,60	1.216,12	1.270,93	1.240,33	945,97	1.890,00	1.700,00	128,30	188,55	1.270,93	1.214,95	0,63	0,64
TOPLAM	619,31	625,36	1.539,5	1.606,8	953,44	1.004,85	1.295,22	1.364,61	1.335,71	1.062,39	2.063,13	1.873,16	157,63	215,52	1.364,61	1.343,17	0,61	0,64
DÜNYA TOPLAMI	32.717,13	32.211,67	769,5	764,4	25.176,20	24.622,06	20.192,35	19.407,51	9.600,68	8.054,40	25.831,23	23.451,16	9.733,98	8.066,28	19.407,86	21.116,75	0,55	0,67

Kaynak: ICAC, Cotton This Month, 01 September, 2023

*Bitiş stokları / (tüketim+ihracat)

Ek Tablo 4. Aylık Cotlook A ENDEKS– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) pamuk fiyatları

TARİH	COTLOOK A ENDEKS			ABD MEMPHIS			İZMİR TİCARET BORSASI			TCMB DÖVİZ SATIŞ	İTB TOPLAM PAMUK İŞLEM MİKTARI	
	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(TL/KG)	(USD/KG)	(CENT/LB)	ABD DOLARI	(TON)	
2018 Ocak	91,15	2,01	7,58	92,85	2,05	7,72	7,68	2,03	92,41	3,7791	11.943	
Şubat	88,06	1,94	7,34	89,76	1,98	7,48	7,45	1,97	89,48	3,7865	12.424	
Mart	92,14	2,03	7,88	93,85	2,07	8,03	7,73	1,99	90,41	3,8879	12.184	
Nisan	92,10	2,03	8,23	94,23	2,08	8,42	--	--	--	4,0613	14.031	
Mayıs	94,48	2,08	9,22	97,82	2,16	9,54	8,28	1,87	84,81	4,4353	16.546	
Haziran	97,31	2,15	9,93	100,66	2,22	10,27	--	--	--	4,6366	7.372	
Temmuz	96,15	2,12	10,06	98,90	2,18	10,35	8,80	1,85	84,09	4,7566	10.944	
Ağustos	94,48	2,08	11,93	96,30	2,12	12,16	9,43	1,64	74,63	5,7405	10.832	
Eylül	90,36	1,99	12,68	92,23	2,03	12,94	--	--	--	6,3783	10.570	
Ekim	86,80	1,91	11,21	89,07	1,96	11,50	9,20	1,57	71,24	5,8699	16.675	
Kasım	86,82	1,91	10,28	88,81	1,96	10,52	9,18	1,71	77,51	5,3832	19.433	
Aralık	85,90	1,89	10,05	88,18	1,94	10,31	9,09	1,71	77,72	5,3157	18.694	
2019 Ocak	82,35	1,82	9,75	84,51	1,86	10,00	9,66	1,80	81,63	5,3791	12.448	
Şubat	81,15	1,79	9,41	83,30	1,84	9,66	9,63	1,83	83,04	5,2715	11.670	
Mart	83,81	1,85	10,05	85,79	1,89	10,29	10,46	1,92	87,21	5,4517	13.366	
Nisan	87,25	1,92	11,03	88,81	1,96	11,23	11,10	1,93	87,81	5,7461	17.167	
Mayıs	80,06	1,77	10,67	81,22	1,79	10,83	11,37	1,88	85,28	6,0604	11.369	
Haziran	77,28	1,70	9,90	77,96	1,72	9,99	10,74	1,84	83,81	5,8224	7.590	
Temmuz	75,61	1,67	9,45	75,81	1,67	9,48	10,28	1,81	82,23	5,6824	12.427	
Ağustos	70,82	1,56	8,78	70,89	1,56	8,79	9,33	1,66	75,26	5,6349	8.569	
Eylül	71,34	1,57	8,98	71,06	1,57	8,95	8,82	1,54	70,05	5,7231	9.510	
Ekim	73,86	1,63	9,42	73,38	1,62	9,36	9,40	1,62	73,73	5,7950	12.594	
Kasım	74,93	1,65	9,46	74,92	1,65	9,46	9,53	1,66	75,45	5,7415	30.377	
Aralık	75,84	1,67	9,76	76,84	1,69	9,89	9,75	1,67	75,78	5,8482	25.455	
2020 Ocak	79,07	1,74	10,31	80,36	1,77	10,48	10,14	1,71	77,74	5,9288	12.544	
Şubat	76,57	1,69	10,22	77,81	1,72	10,38	10,48	1,73	78,54	6,0653	18.566	
Mart	67,69	1,49	9,42	68,48	1,51	9,53	10,46	1,65	75,16	6,3258	12.576	
Nisan	63,53	1,40	9,55	63,73	1,41	9,58	9,66	1,41	64,28	6,8313	6.574	
Mayıs	65,43	1,44	10,03	66,92	1,48	10,25	10,39	1,49	67,81	6,9645	3.171	
Haziran	67,75	1,49	10,17	69,98	1,54	10,50	10,40	1,52	69,30	6,8211	5.985	
Temmuz	68,55	1,51	10,35	73,06	1,61	11,03	10,16	1,48	67,28	6,8642	14.090	
Ağustos	70,00	1,54	11,19	74,64	1,65	11,93	10,57	1,45	66,13	7,2653	6.648	
Eylül	70,81	1,56	11,72	75,80	1,67	12,54	10,62	1,41	64,18	7,5213	9.850	
Ekim	74,72	1,65	12,99	79,57	1,75	13,84	12,07	1,53	69,41	7,9039	12.316	
Kasım	77,66	1,71	13,70	81,19	1,79	14,32	13,36	1,67	75,74	8,0178	16.255	
Aralık	81,01	1,79	13,79	83,98	1,85	14,29	13,18	1,70	77,45	7,7350	22.942	

Ek Tablo 4 (devamı). Aylık Cotlook A Endeks– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) fiyatları

TARİH	COTLOOK A ENDEKS			ABD MEMPHIS			İZMİR TİCARET BORSASI			TCMB DÖVİZ SATIŞ	İTB TOPLAM
	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(TL/KG)	(USD/KG)	(CENT/LB)	ABD DOLARI	PAMUK İŞLEM MİKTARI (TON)
2021 Ocak	87,11	1,92	14,20	90,11	1,99	14,68	14,40	1,94	88,37	7,4073	9.793
Şubat	92,76	2,05	14,46	96,23	2,12	15,00	14,71	2,08	94,37	7,0851	16.200
Mart	91,44	2,02	15,31	95,50	2,11	15,99	15,92	2,09	95,09	7,6102	16.881
Nisan	90,58	2,00	16,28	93,61	2,06	16,82	17,33	2,12	96,42	8,1697	14.851
Mayıs	91,09	2,01	16,75	94,63	2,09	17,40	18,02	2,16	98,01	8,3573	4.874
Haziran	94,50	2,08	17,90	97,06	2,14	18,39	19,02	2,21	100,41	8,6103	13.673
Temmuz	97,70	2,15	18,52	100,06	2,21	18,97	20,00	2,32	105,49	8,6182	2.965
Ağustos	101,42	2,24	18,93	103,72	2,29	19,36	22,42	2,64	120,10	8,4857	3.846
Eylül	103,38	2,28	19,44	105,90	2,34	19,91	20,98	2,46	111,59	8,5457	3.437
Ekim	117,37	2,59	23,72	121,72	2,68	24,60	26,18	2,85	129,54	9,1866	4.016
Kasım	126,71	2,79	29,52	131,24	2,89	30,58	27,88	2,63	119,65	10,5911	13.015
Aralık	120,12	2,65	35,82	123,55	2,72	36,84	33,92	2,50	113,76	13,5529	23.473
2022 Ocak	132,33	2,92	39,43	135,61	2,99	40,41	34,64	2,56	116,26	13,5436	7.469
Şubat	138,41	3,05	41,55	141,30	3,12	42,42	39,02	2,86	129,98	13,6457	16.200
Mart	141,13	3,11	45,31	143,26	3,16	45,99	41,50	2,84	129,28	14,5918	13.204
Nisan	154,72	3,41	50,07	156,13	3,44	50,53	46,26	3,14	142,95	14,7100	9.921
Mayıs	164,31	3,62	56,58	165,31	3,65	56,92	52,18	3,33	151,53	15,6521	3.336
Haziran	154,30	3,40	57,69	156,39	3,45	58,47	59,06	3,48	157,96	16,9953	7.987
Temmuz	131,03	2,89	50,21	135,77	2,99	52,03	55,53	3,19	144,91	17,4187	3.042
Ağustos	124,42	2,74	49,34	124,98	2,76	49,57	51,10	2,83	128,85	18,0272	1.875
Eylül	117,60	2,59	47,38	117,69	2,60	47,42	46,69	2,55	115,88	18,3144	3.901
Ekim	99,68	2,20	40,78	100,25	2,21	41,02	39,83	2,14	97,35	18,5981	6.313
Kasım	100,99	2,23	41,38	101,69	2,24	41,67	36,86	1,98	89,96	18,6244	13.512
Aralık	100,87	2,22	41,43	101,13	2,23	41,54	37,60	2,01	91,54	18,6705	7.252
2023 Ocak	100,40	2,21	41,51	101,11	2,23	41,80	38,98	2,07	94,29	18,7914	5.164
Şubat	99,53	2,19	41,29	100,00	2,21	41,49	40,80	2,16	98,35	18,8572	6.177
Mart	100,10	2,21	41,85	100,50	2,22	42,02	39,22	2,06	93,81	19,0034	5.312
Nisan	95,00	2,09	40,41	94,69	2,09	40,28	39,05	2,02	91,79	19,3370	4.003
Mayıs	93,94	2,07	40,75	94,05	2,07	40,80	40,60	2,06	93,59	19,7195	5.817
Haziran	93,09	2,05	47,32	94,08	2,07	47,82	43,41	1,88	85,40	23,1060	3.249
Temmuz	93,18	2,05	54,26	95,83	2,11	55,81	43,87	1,66	75,33	26,4703	15.008
Ağustos	95,80	2,11	56,90	98,41	2,17	58,45	43,11	1,60	72,58	26,9991	10.506
Eylül	97,92	2,16	58,14	99,95	2,20	59,34	45,00	1,67	75,80	26,9864	10.189

Kaynak: İzmir Ticaret Borsası. <http://www.itb.org.tr>. İzmir Ticaret Borsası pamuk fiyatları 41 Renk Ege Pamuğu fiyatıdır.

Ek Tablo 5. Dünyada pamuk ekim (ha) ve üretim (kg) maliyetleri (2021)

	Ekim Maliyeti (ABD \$)/Ha		Pazar Değeri (ABD \$)/Ha			Net Gelir (ABD \$)/Ha		Üretim Maliyeti (ABD \$)/Kg	
	Kütlü	Lif	Kütlü	Lif	Çiğit	Kütlü	Lif	Kütlü*	Lif**
Arjantin	959	1305	1661	1663	343	702	701	0,37	1,88
Avustralya	2953	3733	5230	2506	2724	2277	1497	0,56	1,49
Avustralya Kurak alanlarda çift sıra atlamalı sulama	991	1215	3232	2506	726	2241	2017	0,31	0,48
Avustralya Kurak alanlarda tek sıra atlamalı sulama	1091	1343	3323	2506	817	2232	1980	0,33	0,54
Avustralya Karık Sulama	2841	3621	5230	2506	2724	2389	1609	0,54	1,44
Kuzey Avustralya-Yalnız yağış ile sulanan	2225	2575	3641	2506	1135	1416	1066	0,61	1,03
Kuzey Avustralya-Karık sulama	3720	4351	4708	2506	2202	988	357	0,79	1,74
Avustralya Yağmurlama sulama	2946	3726	5230	2506	2724	2284	1504	0,56	1,49
Avustralya Kısıntılı sulama (%50)	1234	1689	4095	2506	1589	2861	2406	0,30	0,67
Bangladeş	1571	1681	1967	1428	650	396	397	0,45	2,17
Benin	413	444	858	836	131	445	522	0,38	0,93
Brezilya-Bahia	2327	2547	4199	3316	1103	1872	1872	0,48	1,30
Brezilya-Mato Grosso	2744	2984	4045	3377	908	1301	1302	0,66	1,70
Burkina Faso	379	417	678	698	82	300	363	0,45	1,19
Kamerun	342	400	1128	1015	171	786	786	0,22	0,70
Kamerun	470	528	1085	1079	142	615	693	0,30	0,87
Çad	343	379	381	508	43	38	172	0,61	1,30
Çin	2119	2499	4985	4399	965	2866	2865	0,45	1,32
Kolombiya-Kordoba	1043	1174	2070	1802	410	1028	1037	0,46	1,29
Kolombiya-İç Kesim	1777	1901	2056	1693	487	279	279	0,83	2,22
Fildişi Sahili	507	541	935	872	107	428	437	0,44	1,12
Mısır	1810	1930	3036	2516	648	1227	1233	0,80	2,32
Yunanistan	2195	2415	2597	2365	452	402	403	0,70	2,15
Hindistan	874	963	1170	925	336	297	299	0,66	2,16
Hindistan-Andhra Pradesh	1056	1161	1375	1089	388	320	317	0,68	2,22
Hindistan -Gujarat	869	980	1335	1158	412	466	589	0,53	1,76
Hindistan-Haryana	632	702	915	732	253	283	283	0,62	1,99
Hindistan-Karnataka	759	815	1351	1033	374	592	592	0,51	1,64
Hindistan-Maharashtra	851	912	808	636	233	-43	-44	0,93	2,98
Hindistan-MP	759	845	1135	896	326	376	377	0,59	1,96
Hindistan -Odisha	804	882	1465	1146	402	661	666	0,50	1,60
Hindistan -Punjab	776	864	1158	911	335	382	382	0,59	1,97
Hindistan -Rajasthan	822	907	1487	1160	412	665	665	0,50	1,63
Hindistan-TamilNadu	1153	1236	1080	861	302	-73	-74	0,95	2,99
Hindistan-Telangana	1030	1118	1461	1135	415	431	432	0,63	2,05
İran	1245	1299	2966	2444	576	1721	1721	0,46	1,58
Kazakistan	1109	1209	1539	1249	390	430	430	0,56	1,89
Kenya	479	479	279	271	246	-200	38	1,55	4,44
Malavi	420	508	517	478	129	97	99	0,62	2,03
Mali	375	423	722	860	92	347	529	0,39	0,98
Mali	577	653	680	860	117	103	323	0,53	1,51
Meksika	2315	2505	3268	2741	716	952	953	0,58	1,57
Mozambik	218	258	276	280	67	59	89	0,51	1,55
Nijerya	571	629	630	535	157	59	62	0,57	1,84
Pakistan	713	760	1807	1877	291	1094	1408	0,33	1,06
Senegal	456	490	735	843	102	279	456	0,43	1,04
G.Afrika-Limpopo-Kuru	640	746	631	1004	167	-9	425	0,64	2,09
G.Afrika -Limpopo-Sulu	1743	2210	2730	4393	733	987	2916	0,40	1,41
G.Afrika-N.Cape-Kuru	2290	2878	3859	6633	955	1570	4711	0,37	1,22
G.Afrika-N.Cape-Sulu	824	931	1568	2495	344	743	1908	0,33	1,05

Ek Tablo 5 (Devamı). Dünyada pamuk ekim (ha) ve üretim (kg) maliyetleri (2021)

	Ekim Maliyeti (\$)/Ha		Pazar Değeri (\$)/Ha			Net Gelir (\$)/Ha		Üretim Maliyeti (\$)/Kg	
	Kütlü	Lif	Kütlü	Lif	Çiğit	Kütlü	Lif	Kütlü	Lif
İspanya	970	1090	2713	2197	655	1744	1762	0.30	1.04
Sudan	826	1020	1355	1270	279	529	530	0.42	1.40
Sudan	417	524	1118	1044	230	701	750	0.26	0.87
Tanzanya	275	307	457	381	113	182	186	0.50	1.40
Togo	387	432	521	531	71	134	171	0.51	1.48
Türkiye	1896	2056	5274	4476	958	3378	3378	0.44	1.13
Uganda	267	338	925	1074	236	658	973	0.23	0.79
ABD Toplam	1294	1554	2571	2090	481	1277	1017	0.45	1.43
ABD-Eastern Uplands	1488	1677	2377	2018	359	889	700	0.52	1.55
ABD-Fruitful Rim	1361	1725	4404	3600	804	3043	2679	0.32	1.06
ABD-Heartland	2047	2506	3267	2544	722	1219	760	0.52	1.66
ABD -Mississippi Portal	1760	2095	2633	2051	583	874	539	0.52	1.62
ABD -Prairie Gateway	926	1127	1988	1625	363	1062	861	0.43	1.38
ABD -Southern Seaboard	1618	1845	2651	2234	416	1033	806	0.54	1.60
Özbekistan	1358	1433	1763	1329	510	405	405	0.66	2.07
Zambiya	366	398	382	313	51	16	-34	0.80	2.07
Zimbabve	275	311	348	354	87	73	130	0.47	1.34
Dünya Ortalaması	1146	1297	1975	1664	374	828	850	0.50	1.40

Kaynak: ICAC. Cotton Data Book, December 2022.

*Pamuk Üretim Maliyeti (Kütlü, kg)= Ekim Maliyeti /Kütlü Pamuk Üretim Miktarı (Kg)

**Pamuk Üretim Maliyeti (Lif, kg)= (Ekim Maliyeti + Çırcır Maliyeti – Çiğit Değeri) / Lif Pamuk Üretim Miktarı (Kg)

Ek Tablo 6. İllere göre pamuk ekim alanı, kütlü üretim, kütlü verim, lif üretim, lif verim

İller	Ekiliş (da)			Kütlü Üretim (ton)			Kütlü Verim (kg/da)			Lif Üretim (ton)			Lif Verim (kg/da)		
	20/21	21/22	22/23	20/21	21/22	22/23	20/21	21/22	22/23	20/21	21/22	22/23	20/21	21/22	22/23
ÇUKUROVA															
Adana	229.911	218.901	302.836	122.994	113.689	144.471	535	519	477	45.510	42.066	53.456	198	192	177
Mersin	42.747	29.922	44.694	19.992	13.292	18.083	468	444	405	7.397	4.918	6.691	173	164	150
Hatay	331.548	389.619	459.510	174.843	210.102	239.036	527	539	520	64.694	77.738	88.443	195	200	192
Kahramanmaraş	25.378	38.080	70.858	13.014	20.360	34.985	513	535	494	4.815	7.534	12.944	190	198	183
Osmaniye	2.039	1.700	4.600	939	832	2.295	461	489	499	347	308	849	170	181	185
GÜNEYDOĞU															
Diyarbakır	403.830	552.467	829.151	217.642	309.229	408.389	539	560	493	80.528	114.413	151.104	199	207	182
Şanlıurfa	1.287.469	1.834.608	2.424.783	567.251	892.906	1.102.859	441	487	455	209.883	330.373	408.055	163	180	168
Gaziantep	34.864	42.193	59.074	16.320	21.169	26.865	468	502	539	6.038	7.832	9.940	173	186	168
Adıyaman	55.366	61.169	81.888	27.021	30.879	38.264	488	505	467	9.997	11.425	14.158	181	187	173
Mardin	74.419	59.541	101.977	39.747	32.712	54.193	534	549	531	14.706	12.105	20.051	198	203	197
Siirt	4.145	6.655	11.080	2.000	4.022	6.551	483	604	560	740	1.488	2.424	179	224	207
Batman	3.731	5.507	13.085	2.269	2.897	6.186	608	526	473	839	1.073	2.289	225	195	175
Şırnak	27.391	53.307	62.200	13.863	27.954	29.392	506	524	473	5.130	10.343	10.874	187	194	175
Kilis	4.322	4.450	4.120	1.922	2.236	1.931	445	502	469	711	828	714	165	186	173
Iğdır	3.100	-	1000	1.205	-	375	389	-	375	446	-	139	144	-	139
EGE															
Aydın	544.670	493.095	574.129	271.627	264.678	283.643	499	537	494	100.501	97.931	104.948	185	199	183
Balıkesir	1.570	1.112	1.660	701	515	698	446	453	420	259	190	259	165	171	156
Denizli	95.395	96.850	123.595	49.986	52.601	61.932	524	543	501	18.495	19.463	22.916	194	201	185
İzmir	277.292	262.207	332.647	148.769	150.620	172.839	537	574	520	55.045	55.731	63.952	199	213	192
Manisa	91.530	123.977	174.175	55.580	73.144	91.933	607	590	528	20.565	27.061	34.016	225	218	195
Muğla	2.739	3.633	7.140	1.282	1.789		468	492	474	474	662	1.249	173	182	175
ANTALYA	48.368	43.794	47.343	24.529	24.373	21.669	507	557	458	9.075	9.018	8.018	188	206	169
TÜRKİYE	3.592.200	4.322.790	5.731.613	1.773.646	2.250.000	2.750.000	494	520	480	656.251	832.500	1.017.500	183	193	178

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2023

Ek Tablo 7. Türkiye’de bölgelere göre pamuk ekim alanı, lif üretimi ve lif verimi

	Ege Bölgesi					Çukurova Bölgesi					Güneydoğu Anadolu Bölgesi					Antalya					Toplam				
	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim
	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha
1983/1984	209	35	202	39	965	288	48	234	45	813	71	12	46	9	652	37	6	40	8	1074	605	100	522	100	876
1984/1985	263	35	216	37	819	360	47	261	45	723	91	12	66	11	722	46	6	38	7	839	760	100	581	100	776
1985/1986	223	34	199	38	892	302	46	210	41	696	93	14	66	13	707	41	6	43	8	1033	659	100	518	100	832
1986/1987	216	37	209	40	966	234	40	204	39	871	94	16	70	13	742	44	7	40	8	914	588	100	523	100	873
1987/1988	226	39	224	42	993	218	37	185	34	848	103	18	92	17	890	38	6	36	7	926	585	100	537	100	914
1988/1989	259	35	305	47	1135	311	43	219	34	704	122	17	85	13	695	39	5	42	6	1078	731	100	651	100	903
1989/1990	267	37	255	41	957	275	38	188	30	682	142	20	130	21	914	41	6	44	7	1084	725	100	617	100	909
1990/1991	258	40	285	44	1102	211	33	190	29	900	141	22	142	22	1014	32	5	38	6	1192	642	100	655	100	1052
1991/1992	253	43	263	47	997	184	31	161	29	877	130	22	115	20	888	22	4	22	4	1021	589	100	561	100	946
1992/1993	261	41	260	45	996	218	34	193	34	886	136	21	95	17	703	23	4	25	4	1108	638	100	573	100	923
1993/1994	236	42	272	45	1149	151	27	152	25	945	150	27	153	25	1018	20	4	25	4	1257	557	100	602	100	1092
1994/1995	237	41	265	42	1118	159	28	180	29	1062	160	28	164	26	1029	16	3	20	3	1231	572	100	629	100	1110
1995/1996	267	35	308	36	1156	254	34	284	33	1119	206	27	225	26	1091	30	4	34	4	1140	757	100	851	100	1127
1996/1997	268	36	278	35	1044	219	29	231	29	1054	228	31	260	32	1103	28	4	32	4	1125	743	100	801	100	1082
1997/1998	264	37	307	37	1166	172	24	201	24	1173	266	37	309	37	1159	17	2	20	2	1176	719	100	837	100	1169
1998/1999	252	33	285	32	1133	178	23	191	22	1097	313	41	385	44	1229	17	2	20	2	1189	760	100	881	100	1162
1999/2000	246	34	303	38	1230	122	17	139	18	1141	332	46	329	42	989	19	3	21	3	1109	719	100	792	100	1117
2000/2001	208	32	286	33	1375	116	18	153	17	1315	317	48	427	49	1346	13	2	14	2	1108	654	100	880	100	1286
2001/2002	236	34	269	29	1146	152	22	218	24	1427	298	43	422	46	1212	11	2	11	1	1072	697	100	920	100	1214
2002/2003	224	32	305	31	1359	141	20	212	22	1482	320	46	454	46	1422	9	1	12	1	1360	694	100	983	100	1035
2003/2004	203	32	266	29	1311	126	20	196	21	1276	300	47	444	48	1478	8	1	12	1	1520	637	100	918	100	1396
2004/2005	176	28	254	27	1445	130	20	192	20	1474	325	51	476	51	1463	9	1	14	2	1600	640	100	936	100	1462
2005/2006	144	26	219	25	1524	103	19	187	22	1823	295	54	448	52	1517	5	1	10	1	1902	547	100	864	100	1582
2006/2007	151	26	225	23	1058	126	21	241	25	1626	310	52	503	51	1436	4	1	8	1	1810	591	100	977	100	1653
2007/2008	119	22	166	19	951	115	22	223	26	1750	292	55	472	54	1480	4	1	6	1	1590	530	100	868	100	1636
2008/2009	83	17	95	14	830	95	19	150	22	1372	313	63	423	63	1169	4	1	5	1	1330	495	100	673	100	1360
2009/2010	81	19	114	18	982	100	24	170	27	1470	236	56	349	55	1273	3	1	5	1	1530	420	100	638	100	1520
2010/2011	84	17	144	18	1206	105	22	201	25	1884	288	60	464	57	1614	4	1	7	1	1770	481	100	817	100	1700
2011/2012	98	18	168	18	1271	124	23	239	25	1854	314	58	536	56	1627	6	1	11	1	1910	542	100	955	100	1760
2012/2013	83	17	152	18	1340	97	20	182	21	1730	302	62	513	60	1610	6	1	11	1	2000	488	100	858	100	1760
2013/2014	83	18	177	20	1730	83	18	176	20	2000	279	63	512	58	1840	6	1	13	2	2130	451	100	878	100	1950
2014/2015	94	20	185	22	1738	79	17	155	18	1888	289	62	495	59	1717	6	1	11	1	1910	468	100	846	100	1810
2015/2016	92	21	165	22	1570	71	16	134	18	1720	265	61	427	58	1600	6	1	11	1	1730	434	100	738	100	1700
2016/2017	95	23	181	24	1710	77	19	152	20	1790	238	57	413	55	1690	6	1	10	1	1760	416	100	756	100	1820
2017/2018	108	22	201	23	1690	94	19	176	20	1800	294	59	496	56	1700	6	1	10	1	1700	502	100	882	100	1760
2018/2019	101	19	206	21	1870	99	19	208	21	2080	314	61	553	57	1910	5	1	9	1	1900	519	100	977	100	1880
2019/2020	89	19	180	22	1900	95	20	177	22	1790	290	61	450	55	1788	4	1	8	1	1860	478	100	814	100	1700
2020/2021	101	28	195	30	1902	63	18	123	19	1850	190	53	329	50	1814	5	1	9	1	1880	359	100	656	100	1830
2021/2022	98	23	201	24	1973	68	16	133	16	1870	262	61	490	59	1958	4	1	9	1	2060	432	100	833	100	1930
2022/2023	121	21	227	22	1810	88	15	162	16	1770	359	63	620	61	1757	5	1	8	1	1690	573	100	1018	100	1780

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, 2023.

Ek Tablo 8.Türkiye’de organik pamuk üretimi yapılan iller ve üretim miktarları (ton)

İller	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Adana							233	176				2						
Adıyaman			480	1.480			142	67	70									
Aydın	5.100	6.742	12.507	6.356	647	2.598	3.273	2.865	2.376	3.727	2.168	4.090	5.204	5.445	5.458	1.451	1.503	5.926
Denizli					233	265	1.206	1.467	1.574	1.940	1.941	1.877	3.131	3.242	3.333			156
Diyarbakır		464	366					572										
Gaziantep	60														7	13		
Hatay	2.136	2.166	26	70	3.026	2.497	2.217											
İstanbul								32										
İzmir	1.716	253	2.315	1.731	1.088	2.068	2.326	3.388	3.196	2.255	2.564	2.741	4.811	5.779	3.785			
K.Maraş				187		252												
Manisa	154	170	175	69	159	567	491	44	155	588	473	563	711	1.039	657	61	322	2.694
Mardin	855	1.379	84	596	637	1.322	954	1.012		86	77	21	265	194	131	86	375	412
Muğla	13	13																3
Şanlıurfa	25.321	52.780	39.582	57.822	6.108	8.472	22.506	21.444	13.232	13.463	9.432	10.060	15.008	14.690	10.589	4.464	2.171	4.671
TOPLAM	35.354	63.966	55.535	68.311	11.897	18.042	33.347	31.066	20.603	22.059	16.655	19.353	29.130	30.389	23.960	6.075	4.374	13.859

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, 2023

Ek Tablo 9.Türkiye’de organik pamuk ekim alanı, üretimi ve organik tarım yapan çiftçi sayısı

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Çiftçi Sayısı	313	164	71	105	117	178	287	311	220	207	167	196	226	248	189	56	48	197
Ekim alanı (ha)	8.367	12.857	12.079	13.129	2.480	4.045	6.192	6.885	4.436	4.443	3.297	3.863	5.418	5.329	4.490	1.020	881	3.213
Üretim (ton)	35.354	63.966	55.535	68.311	11.897	18.042	33.347	31.066	20.603	22.058	16.653	19.353	29.130	30.389	23.960	6.075	4.374	13.859

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, 2023

Ek Tablo 10. Aylara göre fasıl bazında Türkiye'nin pamuk ve tekstil ithalatı (pamuk eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
2020/21													
Pamuk	87.237	75.650	80.755	94.362	98.726	78.143	84.576	111.627	124.521	114.598	109.389	100.589	1.160.173
Pamuk İpliği	26.894	24.571	20.756	21.902	21.613	15.147	19.255	20.586	27.531	30.430	29.060	24.639	282.384
Dokuma	7.204	7.255	7.068	7.875	8.531	6.004	5.369	7.213	8.007	6.186	7.755	6.208	84.675
Vatka-Keçe	32	52	49	12	26	12	20	12	16	1	2	19	253
Halılar ve Yer Döşemeleri	2	6	7	6	8	2	2	7	3	1	3	2	49
Özel Dokunmuş Mensucat	223	306	116	201	113	135	77	252	118	152	278	95	2.066
Lamine Mensucat	162	140	169	74	188	172	108	98	110	170	184	222	1.797
Örme Eşya	4	0	12	103	130	62	14	39	50	65	168	56	703
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.389	1.928	1.677	1.660	1.557	1.504	1.568	2.031	1.703	1.548	1.818	1.905	21.288
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.521	1.497	1.362	1.237	1.232	1.047	1.480	1.842	1.462	1.217	1.683	1.741	18.321
Diğer Hazır Eşyalar	3	6	4	5	4	3	3	3	5	4	4	2	46
Toplam	126.670	111.411	111.976	127.435	132.128	102.230	112.472	143.709	163.526	154.370	150.344	135.478	1.571.749
2021/22													
Pamuk	95.080	78.084	73.533	119.726	101.605	87.751	97.704	114.031	88.945	112.312	131.780	102.336	1.202.887
Pamuk İpliği	22.508	24.787	22.646	36.608	35.036	36.253	33.058	31.470	31.700	35.218	35.768	23.118	368.173
Dokuma	8.478	7.305	8.001	8.568	8.377	8.693	9.507	10.789	10.025	7.627	9.331	5.709	102.410
Vatka-Keçe	22	12	5	26	20	21	16	22	1	22	5	15	185
Halılar ve Yer Döşemeleri	3	4	4	3	2	3	2	20	5	4	5	3	58
Özel Dokunmuş Mensucat	213	184	249	90	118	119	74	148	109	244	242	303	2.093
Lamine Mensucat	136	106	135	195	323	129	232	113	203	203	220	224	2.220
Örme Eşya	165	93	79	156	49	26	170	98	39	40	76	20	1.010
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.233	2.205	1.936	2.031	1.970	2.003	2.384	2.604	2.379	2.864	3.332	3.624	29.563
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.691	1.698	1.703	1.825	1.425	1.174	1.644	1.981	1.657	1.826	2.182	2.127	20.934
Diğer Hazır Eşyalar	249	298	171	269	61	61	207	291	244	148	141	127	2.267
Toplam	130.778	114.776	108.462	169.497	148.986	136.233	144.998	161.567	135.307	160.508	183.082	137.606	1.731.800
2022/2023													
Pamuk	83.041	93.644	80.268	74.683	82.118	60.401	39.806	73.112	64.798	83.180	98.861	78.345	912.256
Pamuk İpliği	21.476	18.442	12.664	14.050	20.536	23.906	22.452	28.244	28.224	35.250	24.300	27.041	276.584
Dokuma	7.999	5.995	5.392	4.922	6.386	4.936	4.852	7.257	6.300	6.058	6.118	7.014	73.228
Vatka-Keçe	9	22	2	9	11	3	33	4	8	9	12	16	137
Halılar ve Yer Döşemeleri	3	6	4	4	5	5	23	6	5	5	5	6	77
Özel Dokunmuş Mensucat	280	160	120	114	107	162	52	144	147	322	431	515	2.553
Lamine Mensucat	235	81	81	139	231	103	195	169	60	128	107	208	1.738
Örme Eşya	69	27	40	28	24	6	8	31	5	6	36	20	301
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	4.171	3.471	2.679	2.392	2.163	2.859	2.539	3.066	2.981	3.323	2.651	4.486	36.780
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.315	2.407	1.869	1.871	1.836	2.483	1.916	2.534	2.517	2.199	2.861	3.420	28.228
Diğer Hazır Eşyalar	303	189	120	133	160	180	146	162	120	208	152	158	2.031
Toplam	119.901	124.444	103.239	98.345	113.577	95.044	72.022	114.729	105.165	130.688	135.534	121.229	1.333.913

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın Şubesi Müdürlüğü, Genel Ticaret Verileri. Tablodaki ithalat kalemleri (pamuk endüstrisinin tamamını oluşturan pamuklu tekstil ve hazır giyim ürünleri) pamuk eşdeğeri olarak hesaplanmıştır.

Ek Tablo 11. Aylara göre fasıl bazında Türkiye'nin pamuk ve tekstil ihracatı (pamuk eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
2020/21													
Pamuk	5.358	7.146	12.497	9.649	13.192	15.344	13.077	12.419	15.159	11.965	11.325	7.304	134.435
Pamuk İpliği	14.488	21.075	24.789	24.670	28.500	33.330	28.290	33.195	26.297	25.925	27.995	26.216	314.770
Dokuma	9.618	11.551	13.737	11.997	11.410	7.028	7.540	10.884	9.837	8.867	10.327	8.988	121.784
Vatka-Keçe	276	412	474	393	621	425	553	512	482	331	524	355	5.358
Halılar ve Yer Döşemeleri	38	87	67	100	98	131	103	93	90	104	102	92	1.105
Özel Dokunmuş Mensucat	1.007	1.208	1.275	1.230	1.151	1.031	1.323	1.636	1.815	1.099	1.471	1.323	15.569
Lamine Mensucat	15	27	46	69	49	133	131	188	186	173	232	186	1.435
Örme Eşya	600	489	608	427	410	271	615	515	314	208	543	666	5.666
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	39.573	55.756	60.849	44.267	42.830	41.733	48.458	56.980	51.220	37.376	50.999	46.891	576.932
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	22.574	30.739	33.307	23.981	23.132	26.212	29.720	34.051	31.767	22.037	31.480	28.497	337.497
Diğer Hazır Eşyalar	368	451	685	446	732	520	488	444	600	400	527	470	6.131
Toplam	93.915	128.940	148.333	117.229	122.125	126.157	130.297	150.917	137.767	108.485	135.525	120.991	1.520.682
2022/23													
Pamuk	9.257	7.647	9.929	13.584	14.102	12.599	14.762	9.968	9.883	8.015	10.128	7.572	127.447
Pamuk İpliği	26.007	27.125	24.099	23.565	21.417	22.444	20.994	24.507	21.999	17.308	20.499	12.967	262.929
Dokuma	14.513	15.465	16.655	16.014	14.480	12.539	12.031	13.909	14.332	10.549	13.562	9.540	163.589
Vatka-Keçe	429	615	487	490	707	505	508	670	764	621	778	554	7.129
Halılar ve Yer Döşemeleri	164	302	325	227	363	197	357	266	311	94	178	248	3.033
Özel Dokunmuş Mensucat	1.348	1.552	1.532	1.384	1.488	773	927	852	1.243	772	1.265	865	14.001
Lamine Mensucat	156	204	307	194	263	131	156	184	231	164	265	138	2.394
Örme Eşya	1.124	2.233	1.937	1.000	449	151	291	119	338	365	1.170	924	10.101
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	51.118	62.544	60.462	51.084	45.691	40.943	51.531	55.330	50.738	37.862	50.351	41.765	599.418
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	30.829	36.893	35.459	29.750	29.100	26.907	33.039	37.016	35.003	24.378	32.971	25.890	377.233
Diğer Hazır Eşyalar	16.493	17.858	16.538	15.046	15.945	11.623	12.772	14.223	15.045	10.473	15.978	11.667	173.661
Toplam	151.438	172.438	167.730	152.338	144.005	128.812	147.368	157.044	149.887	110.601	147.145	112.130	1.740.935
2023/24													
Pamuk	5.437	8.712	16.459	27.697	19.774	22.734	11.532	18.317	14.000	15.398	11.611	17.606	189.277
Pamuk İpliği	17.875	19.053	16.942	16.625	13.624	16.570	12.940	16.397	15.117	17.434	12.224	11.114	185.914
Dokuma	10.385	13.077	10.998	10.188	9.473	10.875	9.540	11.854	9.605	12.171	9.816	7.885	125.867
Vatka-Keçe	627	720	522	708	614	605	503	663	533	637	500	615	7.247
Halılar ve Yer Döşemeleri	181	200	90	180	153	146	105	236	230	191	381	184	2.278
Özel Dokunmuş Mensucat	1.155	1.077	930	984	791	828	751	975	774	824	853	758	10.701
Lamine Mensucat	120	132	189	135	139	149	173	203	150	96	134	168	1.787
Örme Eşya	1.121	1.750	817	661	498	345	244	409	331	732	674	808	8.388
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	48.713	55.551	50.253	44.150	40.935	39.241	41.102	52.477	34.107	42.767	39.448	35.557	524.301
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	30.902	31.556	29.584	25.548	24.834	25.694	25.907	35.392	21.388	26.573	23.751	21.891	323.019
Diğer Hazır Eşyalar	15.001	13.288	11.010	10.9238	10.953	9.368	9.536	10.794	9.449	9.919	10.727	10.877	230.160
Toplam	131.517	145.116	137.794	236.114	121.788	126.555	112.333	147.717	105.684	126.742	110.119	107.463	1.608.939

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın Şubesi Müdürlüğü, Genel Ticaret Verileri, 2021. Tablodaki ihracat kalemleri (pamuk endüstrisinin tamamını oluşturan pamuklu tekstil ve hazır giyim ürünleri) pamuk eşdeğeri olarak hesaplanmıştır.

Ek Tablo 12.Tariş, Çukobirlik ve Antbirlik kütlü pamuk alım miktar ve tutarları

Ürün Alım Dönemi	Toplam Türkiye Kütlü Üretimi (ton)	TARIŞ			ÇUKOBİRLİK			ANTBİRLİK		
		Alım Miktarı (ton)	Alım Payı (%)	Alım Fiyatı (TL/kg)	Alım Miktarı (ton)	Alım Payı (%)	Alım Fiyatı (TL/kg)	Alım Miktarı (ton)	Alım Payı (%)	Alım Fiyatı (TL/kg)
2000	2.260.921	194.648	8,6	0,38	123.638	5,5	0,40	35.682	1,6	0,39
2001	2.357.892	257.161	10,9	0,68	153.309	6,5	0,57	28.514	1,2	0,68
2002	2.541.832	306.532	12,1	0,80	122.812	4,8	0,66	31.463	1,2	0,80
2003	2.345.734	249.390	10,6	1,01	64.963	2,8	0,90	27.960	1,2	1,00
2004	2.455.071	272.270	11,1	0,90	117.075	4,8	0,83	15.564	0,6	0,90
2005	2.240.000	160.428	7,2	0,83	74.777	3,3	0,74	10.047	0,4	0,95
2006	2.550.000	166.109	6,5	0,92	87.030	3,4	0,84	11.579	0,5	1,00
2007	2.275.000	117.470	5,2	1,00	82.707	3,6	0,83	10.101	0,4	1,11
2008	1.820.000	92.259	5,1	0,98	65.252	3,6	0,82	8.734	0,5	1,43
2009	1.725.000	28.842	1,7	1,02	8.773	0,5	0,88	10.017	0,6	1,54
2010	2.150.000	51.565	2,4	2,22	12.249	0,6	1,53	21.785	1,0	1,92
2011	2.580.000	43.800	1,7	1,44	35.941	1,4	1,59	28.247	1,1	1,51
2012	2.320.000	11.800	0,5	1,49	22.047	1,0	1,39	23.628	1,0	1,60
2013	2.250.000	22.812	1,0	1,90	20.590	0,9	1,77	17.998	1,5	2,05
2014	2.350.000	37.149	1,6	1,44	25.340	1,08	1,45	17.600	0,75	1,60
2015	2.050.000	23.291	1,1	1,85	16.351	0,8	1,81	18.156	0,9	2,36
2016	2.100.000	39.505	1,9	2,45	21.233	1,1	1,91	17.000	0,8	2,50
2017	2.450.000	52.997	2,2	2,96	27.495	1,1	2,65	19.935	0,8	2,70
2018	2.570.000	61.677	2,4	3,90	35.029	1,4	3,76	18.342	0,7	3,80
2019	2.200.000	74.041	3,4	3,90	25.366	1,2	3,55	16.142	0,7	3,80
2020	1.773.646	45.088	2,5	6,22	9.781	0,6	5,69	13.295	0,7	4,27
2021	2.250.000	44.306	2,0	14,96	21.003	0,9	11,10	10.808	0,5	11,08
2022	2.750.000	60.700	2,2	16,50*	33.653	1,2	16,00*	13.660	0,5	17,29

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Ticaret Bakanlığı, 2023.

* Kesinleşmemiş Fiyat

Ek Tablo 13. Türkiye'nin yıllara göre pamuk ekim alanı, lif üretimi ve verimi

	Ekim alanı hektar	Üretim ton	Verim kg/ha
1980	671.700	500.000	744
1985	660.000	518.000	785
1990	641.253	654.600	1.021
1995	757.407	851.000	1.125
1996	743.000	784.000	1.059
1997	719.000	838.000	1.165
1998	760.000	883.000	1.166
1999	719.000	792.000	1.117
2000	654.000	880.000	1.345
2001	696.566	919.661	1214
2002	694.760	983.215	1405
2003	637.000	918.000	1.396
2004	640.045	935.928	1.460
2005	546.880	863.700	1.580
2006	590.700	976.540	1.660
2007	530.253	867.716	1.640
2008	495.000	673.000	1.360
2009	420.000	638.250	1.520
2010	480.650	816.705	1.700
2011	542.000	954.600	1.760
2012	488.496	858.400	1.760
2013	450.890	877.500	1.950
2014	468.143	846.000	1.810
2015	434.013	738.002	1.700
2016	416.010	756.000	1.820
2017	501.853	882.000	1.760
2018	518.634	976.600	1.880
2019	477.868	814.000	1.700
2020	359.220	656.251	1.830
2021	432.279	832.500	1.930
2022	573.161	1.017.500	1.780

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, 2023.

Ek Tablo 14. Türkiye’de pamuğa yönelik verilen destekler

Yıllar	Fark Ödemesi Desteği (TL/Kg)		Mazot Desteği TL/da	Gübre Desteği TL/da	Toprak Analizi (TL/da)	Organik Tarım Desteği (TL/da) ²	Katı Organik- Organomineral Gübre Desteği (TL/da)	İyi Tarım Uygulamaları Desteği (TL/da) ³
1993	0,003							
1998	10 ¹							
1999	12 ¹							
2000	9 ¹		-					
	Sertifikasız		-		-			
	Sertifikalı							
2001	0,070	0,077			-			
2002	0,085	0,0935						
2003	0,090	0,099	3,9					
2004	0,190	0,228	-					
2005	0,267	0,320	4,5	3,0		3		
2006	0,290	0,348	-	-	1	3		
2007	0,290	0,348	5,4	3,0	1	5	-	
2008	0,270	0,324	5,4	5,4	1	18		
2009	0,350	0,420	5,4	5,5	2,25	20		-
2010	0,350	0,420	5,5	5,5	2,5	25		
2011	0,350	0,420	6,0	6,0	2,5	25		
2012		0,460	6,4	6,3	2,5	10		
2013		0,500	7,0	7,0	2,5	10		
2014		0,550	7,5	7,5	2,5	10		
2015		0,650	7,9	8,25	2,5	10		
2016		0,750	11		2,5	30		
2017		0,80	36	4	-	30		
2018	-	0,80	40	4	40	30		
2019		0,80	62	4	40	40-20	10	
2020		1,10	62	8	40	40-20	20	
2021		1,10	68	8	40	40-20	20	
2022		1,60	250	21	50	40-20	20	40-20
2023		1,60	345	21	50	36-72	30	36-72

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, 2023

¹(Cent/Kg)²(bireysel-grup) Bu destek 2019 yılından itibaren ürün sertifikası bireysel ve ürün sertifikası grup olanlara ayrı olarak verilmektedir³(bireysel-grup) Bu destek ürün sertifikası bireysel ve ürün sertifikası grup olanlara ayrı olarak verilmektedir.

Ek Tablo 15. Türkiye’de üretici fiyat endeksi kütlü pamuk fiyatları (TL/kg)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ocak	1,97	1,33	1,26	1,57	1,22	1,68	2,05	2,42	2,87	3,14	3,90	9,66	15,41
Şubat	2,13	1,36	1,27	1,57	1,18	1,63	2,07	2,41	2,80	3,04	3,95	11,69	15,50
Mart	2,11	1,30	1,28	1,53	1,18	1,54	2,03	2,41	2,66	2,91	4,04	12,45	15,13
Nisan	1,98	1,17	1,26	1,49	1,19	1,50	1,90	2,23	2,58	2,88	4,00	15,83	13,66
Mayıs	1,96	1,16	1,23	1,49	1,12	1,55	1,90	2,23	2,37	2,80	4,02	15,02	15,15
Haziran	1,94	1,17	1,25	1,50	1,13	1,56	1,90	2,23	2,36	2,82	4,06	15,31	15,64
Temmuz	1,93	1,18	1,24	1,50	1,13	1,56	1,88	2,22	2,37	2,83	4,01	14,29	15,91
Ağustos	1,92	1,16	1,24	1,50	1,13	1,54	1,83	2,23	2,36	2,83	4,03	14,33	15,59
Eylül	1,89	1,18	1,30	1,46	1,49	1,77	2,22	2,32	2,64	2,93	4,67	18,55	17,45
Ekim	1,66	1,29	1,61	1,37	1,65	1,87	2,45	2,44	2,99	3,13	5,62	16,24	18,46
Kasım	1,56	1,29	1,63	1,30	1,69	1,96	2,46	2,56	3,20	3,43	7,05	14,81	
Aralık	1,39	1,29	1,61	1,24	1,70	2,02	2,48	2,90	3,19	3,67	8,21	15,02	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2023

2011-2013 yılları arası 2003 temel yılı, 2014-2015 yılları 2010 temel yılı, 2016-2023 yılları arası 2015 temel yılı temel alınmıştır.

Ek Tablo 16. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalat miktarı¹ (ton)

	2019	2020	2021	2022	2023 ²
ABD	376.989	369.221	287.896	400.850	208.248
Yunanistan	168.940	146.886	216.994	126.655	80.366
Brezilya	137.658	223.799	256.308	232.230	68.416
Azerbaycan	75.541	87.318	111.730	68.312	36.062
Kazakistan	6.179	12.184	18.590	6.105	20.669
Avustralya	1.354	1.805	46.068	86.373	15.888
Meksika	29.604	57.319	35.909	28.322	15.243
Tacikistan	39.358	47.527	51.075	16.913	14.418
Suriye	1.511	25.714	16.187	16.827	12.202
Kamerun	310	305	5.344	3.836	5.869
Kırgızistan	13.230	15.974	14.765	10.327	5.836
Sudan	9.731	14.513	19.301	54.870	4.358
Burkina Faso	8.233	1.094	4.426	7.281	3.514
Benin	6.306	658	4.361	5.213	2.208
İspanya	7.204	578	7.762	13.254	1.225
Türkmenistan	27.124	4.922	25.870	21.933	837
Mısır	640	1.588	813	266	626
Özbekistan	11.288	17.532	21.076	2.526	418
Mali	3.367	683	10.528	15.053	377
Arjantin	15.586	10.949	10.291	14.302	227
Hindistan	195	16.167	5.405	132	45
Fildişi Sahili	1.279	2.910	13.813	12.072	43
Diğer	4.471	4.980	6.571	4.745	1.210
Genel Toplam	946.098	1.064.626	1.191.083	1.148.397	498.305

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2023

¹İthalat miktarları verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

² 2023 yılı bilgileri Ocak-Temmuz ayı geçici bilgilerdir.

Ek Tablo 17. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalat değeri (000 \$)

	2019	2020	2021	2022	2023 ²
ABD	646.488	590.778	566.167	1.168.554	496.363
Brezilya	231.356	347.352	508.092	643.246	162.926
Yunanistan	287.331	241.495	487.344	342.201	190.772
Azerbaycan	116.421	125.652	204.524	173.127	70.419
Meksika	46.812	83.643	70.578	80.795	34.975
Avustralya	2.855	3.295	99.435	259.882	37.520
Tacikistan	64.347	70.762	104.816	47.987	27.818
Özbekistan	15.506	25.076	38.170	5.719	710
Türkmenistan	41.712	7.118	50.937	50.651	1.230
Fildişi Sahili	2.301	4.470	27.573	35.213	92
Kazakistan	9.509	17.594	36.486	14.974	38.493
Kırgızistan	21.169	24.781	33.492	30.673	12.146
Suriye	1.733	32.115	29.252	35.782	22.001
Arjantin	25.432	14.498	19.366	35.933	386
Hindistan	383	22.431	10.282	374	59
Mali	5.925	1.095	22.148	41.235	850
Burkina Faso	16.051	1.909	9.562	20.700	9.377
Kamerun	450	410	10.656	8.015	13.602
Benin	11.671	1.080	9.016	14.065	5.309
İspanya	12.270	921	19.188	37.269	2.799
Mısır	1.708	3.381	2.047	1.404	1.807
Diğer	24.377	32.544	54.362	158.855	11.340
Genel Toplam	1.585.807	1.652.400	2.413.493	3.206.654	1.140.994

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2023

¹İthalat değerleri verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

² 2023 yılı bilgileri Ocak-Temmuz ayı geçici bilgilerdir.

Ek Tablo 18. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracat miktarı (ton)

	2019	2020	2021	2022	2023 ²
Bangladeş	52.219	11.009	9.913	18.347	16.587
Çin	1.912	4.313	14.860	8.800	16.548
Pakistan	14.687	15.778	42.078	47.932	16.187
İran	7	17	1.145	11.930	9.210
İtalya	9.061	8.364	7.546	8.181	4.701
Endonezya	4.329	336	3.650	1.370	4.167
Almanya	6.878	7.709	10.122	9.519	3.769
Hindistan	2.805	3.141	5.602	1.359	2.648
Polonya	4.350	5.430	5.650	6.665	2.648
Hollanda	5.698	5.046	4.130	4.823	1.871
Fransa	1.721	1.740	1.769	1.806	1.530
Estonya	2.781	2.706	2.797	3.025	1.506
İspanya	1.775	1.741	1.611	1.884	1.294
Portekiz	571	792	1.957	1.039	1.212
Bulgaristan	1.956	2.210	1.626	1.152	905
Yunanistan	3.302	2.486	3.037	3.179	832
Malezya	0	15	323	20	558
Japonya	355	494	2.046	1.213	490
Tayvan	59	284	1.188	456	475
İsviçre	266	233	401	770	308
Slovenya	593	755	565	393	284
Kuzey Makedonya	679	724	353	235	257
Brezilya	0	530	274	0	256
Rusya Federasyonu	5.278	3.465	2.509	1.739	232
Güney Kore	67	331	677	930	198
Ukrayna	461	329	272	246	168
İsrail	104	229	326	390	162
Sırbistan	420	385	388	466	154
Şili	0	363	504	115	135
Belçika	306	102	307	225	125
Kanada	261	309	309	328	102
Letonya	1.313	1.173	1.499	825	77
Tayland	749	154	2.107	1.361	20
ABD	431	215	677	216	2
Vietnam	2.064	1.024	2.239	2.214	0
Diğer	3.913	2.967	1.233	4.718	20.492
Genel Toplam	131.371	86.899	135.690	147.871	110.110

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2023

¹Ihracat miktarları verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

²2023 yılı bilgileri Ocak-Temmuz ayı geçici bilgilerdir.

Ek Tablo 19. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracat değeri (000 \$)

	2019	2020	2021	2022	2023 ²
Vietnam	2.795	1.742	5.706	5.961	42.143
Çin	3.479	8.283	41.032	24.888	36.981
Bangladeş	87.814	17.400	22.698	52.590	36.705
Pakistan	24.600	28.562	118.318	118.331	33.620
İran	41	21	2.391	31.826	20.566
İtalya	15.705	15.044	13.805	21.104	12.910
Almanya	14.680	15.817	20.397	25.769	11.186
Endonezya	6.903	506	8.805	4.739	7.592
Polonya	7.671	9.642	9.969	16.175	6.901
Hindistan	4.953	5.971	14.639	4.210	6.098
Hollanda	10.605	9.662	8.388	12.756	5.107
Fransa	3.210	3.404	3.883	5.224	4.509
Estonya	4.953	5.064	5.393	8.071	3.979
İspanya	3.258	3.346	3.499	4.919	3.532
Portekiz	1.023	1.395	5.089	2.994	2.767
Bulgaristan	3.494	3.885	2.867	2.942	2.399
Yunanistan	5.819	4.402	5.544	8.067	2.184
Malezya	0	25	792	55	1.296
Slovenya	2.167	2.782	2.157	1.771	1.281
Japonya	706	1.008	5.706	3.945	1.234
Tayvan	88	516	3.430	1.289	1.059
İsviçre	492	451	870	2.314	928
İsrail	268	944	1.481	1.998	897
Brezilya	0	936	475	1	679
Kuzey Makedonya	1.174	1.319	912	624	629
Rusya Federasyonu	9.345	6.099	4.392	4.700	585
Güney Kore	127	641	2.042	3.023	454
Sırbistan	733	706	742	1.207	409
Ukrayna	717	499	457	560	385
Şili	0	661	1.001	304	358
Kanada	526	597	680	1.034	321
Belçika	542	186	669	575	305
Letonya	2.347	2.092	2.595	2.031	183
Tayland	1.300	302	6.407	4.516	56
ABD	795	436	2.387	689	24
Diğer	5.709	4.765	1.628	10.703	1.273
Genel Toplam	229.206	159.809	332.513	394.719	252.301

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2023

¹İhracat değerleri verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

² 2023 yılı bilgileri Ocak-Temmuz ayı geçici bilgilerdir.

Ek Tablo 20. Birim pamuk maliyeti, pamuğa verilen destekler ve destek/maliyet oranları

Yıllar	Kütlü Verim ³ (kg/da)	Maliyet ^{1,2} (TL/kg)	Destek (TL/kg)				Toplam Destek/Maliyet (%)	
			Fark Ödemesi	Toprak Analizi	Gübre	Mazot	Toplam Destek	(%)
2010/11	448	1,088 ¹	0,420	0,006	0,012	0,012	0,450	41,36
2011/12	476	1,254 ¹	0,420	0,005	0,013	0,013	0,451	35,96
2012/13	475	1,403 ¹	0,460	0,005	0,013	0,013	0,491	35,00
2013/14	499	1,310 ¹	0,500	0,005	0,014	0,014	0,533	40,69
2014/15	503	1,210 ¹	0,550	0,005	0,015	0,015	0,585	48,35
2015/16	472	1,280 ¹	0,650	0,005	0,017	0,017	0,689	53,83
2016/17	505	2,250 ²	0,750	-	-	0,022	0,772	34,31
2017/18	489	2,240 ²	0,800	0,002	0,008	0,074	0,884	39,46
2018/19	496	3,270 ²	0,800	0,002	0,008	0,081	0,891	27,20
2019/20	460	4,080 ²	0,800	0,002	0,008	0,135	0,945	23,16
2020/21	494	4,750 ²	1,100	0,002	0,016	0,125	1,243	26,17
2021/22	520	6,230 ²	1,100	0,002	0,015	0,131	1,248	20,03
2022/23	480	13,250 ²	1,600	0,002	0,044	0,521	2,167	16,35

Kaynak: ¹Tarım ve Orman Bakanlığı ²Ulusal Pamuk Konseyi ³Türkiye İstatistik Kurumu, 2023

Ek Tablo 21. Pamuk/girdi pariteleri

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pamuk Fiyatı (kütlü, TL/kg)	1,46	1,32	1,68	2,10	2,38	2,70	3,03	4,80	14,43
Pamuk Fiyatı + Destek (TL/kg)	2,05	2,15	2,47	2,95	3,28	3,64	4,27	6,05	16,60
Gübre Fiyatı (TL/kg)	0,76	0,79	0,53	0,87	1,01	1,22	1,28	3,19	7,35
Mazot Fiyatı (TL/lt)	4,40	3,85	3,85	4,69	5,78	6,43	6,07	7,51	22,54
Tohumluk Fiyatı (TL/kg)	7,12	6,94	7,02	8,10	11,63	14,48	17,56	24,88	46,43
1 kg pamuk ile alınabilecek girdi miktarı (kg)									
Pamuk/Gübre	1,92	1,67	3,17	2,41	2,36	2,21	2,37	1,50	1,96
Pamuk + destek/Gübre	2,70	2,72	4,66	3,39	3,25	2,98	3,34	1,90	2,26
Pamuk/Mazot	0,33	0,34	0,44	0,45	0,41	0,42	0,50	0,64	0,64
Pamuk + destek/Mazot	0,47	0,56	0,64	0,63	0,57	0,57	0,71	0,81	0,74
Pamuk/Tohum	0,21	0,19	0,24	0,26	0,20	0,19	0,17	0,19	0,31
Pamuk + destek/Tohum	0,29	0,31	0,35	0,36	0,28	0,25	0,24	0,24	0,36

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2023. TOB verilerinden TEPGE hesaplamaları

KAYNAKLAR

ICAC, 2021 Cotton Review of The World Situation. Vol.75 Num.1, September 2021.

ICAC, 2022. Cotton World Statistics, February, 2021.

ICAC, 2023. Cotton This Month. 01 September, 2023.

TÜİK, 2023. Çeşitli istatistikler. <https://www.tuik.gov.tr/>

İTB, 2023. Dünya pamuk fiyatları: <https://itb.org.tr/Sayfa/20-istatistikler>

Pamuk rekolte tahmin raporları: <https://itb.org.tr/dosya/rekolteraporu/20232024-sezonu-ege-bolgesi-pamuk-rekolte-tahmini-1.pdf?v=1701086010991>

UPK 2023. Ulusal Pamuk Konseyi, Pamuk Sektör Raporları (2021, 2020, 2019 ve 2017 yılları). <http://www.upk.org.tr/raporlar>